Zeszyty Statystyczne

Witold Bartoszewicz

Cele i motywy przyjazdów do Polski

INSTYTUT TURYSTYKI

Warszawa 1997

Instytut Turystyki

Witold Bartoszewicz

Cele i motywy przyjazdów do Polski

Warszawa 1997

INSTYTUT TURYSTYKI W WARSZAWIE
BIBLIOTEKA
8457

Praca przygotowana w ramach programu statystyki publicznej

Polska Statystyka Publiczna 1997, poz. 4.11.176 w serii: publikacje resortowe

Pozycja finansowana przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki

ISBN 83-908725-1-X

INSTYTUT TURYSTYKI, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa

tel. 446347

Pow. IT, zam. nr 11/97 Nakład: 300 egz

Spis treści

1. Wstęp 5
1.1. Cel opracowania 5
1.2. Polska statystyka turystyki 5
1.2.1. Statystyka graniczna 5
1.2.2. Statystyka obiektów noclegowych 6

2. Część ogólna 7
2.1. Założenia metodologiczne 7
2.1.1. Losowanie próby: 8
2.1.2. Obliczenia i analiza wyników 10
2.2. Charakterystyka badanej zbiorowości 11
2.2.1. Ruch na przejściach granicznych 11
2.2.2. Oszacowanie wielkości badanej populacji 13

3. Charakterystyka turystów 15
3.1. Cele pobytu w Polsce 15
3.2. Analiza typologiczna grup turystów 16
3.3. Długość pobytu 17
3.4. Forma organizacyjna przyjazdów do Polski 18
3.5. Wykorzystywana baza noclegowa 19
3.6. Sposoby spędzania czasu w Polsce 19
3.7. Środki transportu 20
3.8. Zadowolenie z pobytu w Polsce 20
3.9. Charakterystyka demograficzna 21
3.10. Rozmieszczenie terytorialne turystów zagranicznych w Polsce według regionów i miast 22

4. Podsumowanie 23
4.1. Podstawowe cechy turystyki przyjazdowej do Polski w 1996 roku 23

5. Omówienie i definicje stosowanych pojęć (terminologia WTO) 25
5.1. Podstawowe pojęcia 25
5.1.1. Turystyka 25
5.1.2. Odwiedzający 25
5.1.3. Turyści: 26
5.1.4. Odwiedzający jednodniowi: 26
5.1.5. Pojęcie "zwykłego otoczenia" 27
5.2. Klasyfikacja popytu w turystyce 27
5.2.1. Cele wizyty (pobytu lub podróży) 27
5.2.2. Długość pobytu lub podróży 28
5.2.3. Definicja i klasyfikacja środków transportu 28
5.2.4. Noclegi 29
5.2.5. Komentarze do klasyfikacji stosowanych w kwestionariuszu Instytutu Turystyki 29

6. Część tabelaryczna 33
6.1. Syntetyczna charakterystyka przyjazdów w 1996 roku z wybranych krajów 34
6.1.1. Ogółem wszyscy turyści 34
6.1.2. Niemcy 35
6.1.3. Białoruś 36
6.1.4. Ukraina 37
6.1.5. Rosja 38
6.1.6. Litwa 39
6.1.7. Austria 40
6.1.8. Beneluks 41
6.1.9. Skandynawia 42
6.1.10. Francja 43
6.1.11. W. Brytania 44
6.1.12. USA i Kanada 45
6.2. Szczegółowe zestawienie wyników badań 46
6.2.1. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku według głównych krajów 46
6.2.2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku z krajów byłego ZSRR 49
6.2.3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku z pozostałych ważniejszych krajów 52
6.2.3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku z pozostałych ważniejszych krajów (c.d.) 55
6.2.4. Turyści zagraniczni w 1996 roku według segmentów (jednorodne cele podróży) . 58
6.2.5. Turyści zagraniczni w 1996 roku według długości pobytu 61
6.2.6. Turyści zagraniczni w 1996 roku według rodzaju bazy noclegowej 64
6.2.7.Turyści zagraniczni w 1996 roku według organizacji podróży 67

7. Wzór stosowanej ankiety 71

1. Wstęp

1.1. Cel opracowania

Cykl wydawnictw statystycznych, który zapoczątkowujemy w 1997 roku, będzie obejmował zeszyty prezentujące wyniki badań statystycznych realizowanych przez Instytut. Znajdzie się wśród nich m.in. niniejsza publikacja poświęcona charakterystyce turystów odwiedzających Polskę oraz odrębna, poświęcona omówieniu wydatków turystów zagranicznych w Polsce.

Wydawnictwa te będą miały charakter periodycznych zeszytów statystycznych wydawanych w cyklu rocznym. Zeszyty będą służyły popularyzacji badań realizowanych na zlecenie UKFiT w ramach programu statystyki publicznej. Powinny one zatem dotrzeć do szerszego kręgu odbiorców niż raporty z badań prezentowane w dotychczasowej formie.

Przyjmujemy, że zeszyty powinny służyć informowaniu i wspieraniu działalności instancji regionalnych (województw) i stowarzyszeń branżowych. Zakładamy, że powinny być również przeznaczone dla zainteresowanych resortów, członków zespołów międzyresortowych, niektórych bibliotek publicznych, szkół i uczelni o profilu turystycznym.

Instytut Turystyki na zlecenie Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki prowadzi regularne (sześć razy w roku) badania sondażowe na przejściach granicznych. Podstawą tych badań są zamówienia rządowe w ramach programu badań w dziedzinie statystyki publicznej.

1.2. Polska statystyka turystyki

1.2.1. Statystyka graniczna

Głównym źródłem informacji o ruchu cudzoziemców na przejściach granicznych są publikacje GUS oparte na raportach Straży Granicznej. Podają one liczbę przekroczeń granicy na każdym przejściu w ruchu do Polski i z Polski według obywatelstwa cudzoziemców, w podziale według miesięcy. Liczba ta obejmuje wszystkie przyjazdy: zarówno tzw. odwiedzających jednodniowych, jak i turystów. Udział tych dwu grup w całości ruchu jest przedmiotem oszacowań Instytutu Turystyki na podstawie własnych badań sondażowych i obserwacji prowadzonej przez ankieterów. Jest to najtrudniejszy i najbardziej ryzykowny fragment polskiej statystyki turystyki.

WUS w Zielonej Górze prowadzi od 1994 roku własny sondaż wydatków w ruchu przygranicznym na wylosowanych przejściach dwa razy w roku. Badania te pozwalają na oszacowanie rozmiarów tzw. nierejestrowanego eksportu związanego z zakupami cudzoziemców - w podziale na kraj pochodzenia klientów i rodzaj nabywanych towarów.

1.2.2. Statystyka obiektów noclegowych

Raz w roku GUS gromadzi i opracowuje sprawozdania statystyczne z obiektów noclegowych za okres od października do września następnego roku. Podstawym poziomem agregacji jest gmina, co pozwala na dokonywanie dalszych agregacji w skali województwa lub regionu. Sprawozdania te przynoszą informacje o:

- liczbie obiektów noclegowych według rodzaju,
- liczbie miejsc noclegowych (w hotelach - pokoi) według rodzaju obiektu,
- liczbie osób korzystających i udzielonych im noclegów (ogółem i oddzielnie turyści zagraniczni).

W formularzach uwzględnia się obywatelstwo turystów zagranicznych.

Omawiane w niniejszej publikacji badania Instytutu Turystyki stanowią więc element szerszego programu.

Wszystkie wymienione źródła informacji są komplementarne i choć zachodzą niekiedy między nimi (czasem pozorne) sprzeczności, wynikające z różnych metod i punktów pomiaru (na granicach i w obiektach noclegowych), trzeba podkreślić, że Instytut Turystyki korzysta z danych zamieszczonych w publikacjach GUS i udostępnionych tabulogramach, a GUS zamieszcza wyniki badań sondażowych Instytutu Turystyki w swoich rocznikach.

2. Część ogólna

Rozdział ten zawiera informacje o celu i przedmiocie badań, przyjętych założeniach metodologicznych, zastosowanej metodzie badawczej, zasadach losowania próby i metodach korekty struktury próby. Przedstawiono też charakterystykę badanej zbiorowości na podstawie oszacowań liczby przyjazdów turystów do Polski.

2.1. Założenia metodologiczne

Omawiane badania są kontynuacją badań prowadzonych od 1992 roku w podobnym kształcie. Ich zadaniem jest określenie struktury turystycznego ruchu przyjazdowego do Polski w zakresie podstawowych cech analizowanych w statystyce turystyki. Tam, gdzie jest to możliwe, starano się zachować zgodność z definicjami i klasyfikacjami sformułowanymi w zaleceniach WTO. (Odpowiednie definicje i klasyfikacje przedstawiono w rozdziale 5).

Zawartość ankiety pozwala na analizę wyników ze względu na kraj pochodzenia turystów oraz:

- cele pobytu w Polsce,
- długość pobytu,
- formę organizacyjną przyjazdów do Polski,
- wykorzystywaną bazę noclegową,
- sposoby spędzania czasu w Polsce,
- odwiedzane regiony i miasta,
- środki transportu,
- ocenę pobytu w Polsce,
- cechy demograficzne.

W 1996 roku zastosowano tę samą metodę badań co w poprzednich latach.

Badania prowadzono na odrębnie wylosowanych przejściach sześć razy w roku: na przełomie marca i kwietnia, w maju, lipcu, we wrześniu, w listopadzie i grudniu. Każda tura badań trwała 5 - 6 dni. Ankieterzy rozdawali ankiety cudzoziemcom opuszczającym nasz kraj. Dysponowali ośmioma wersjami językowymi.

2.1.1. Losowanie próby:

Nie znając struktury badanej populacji (ponieważ liczby cudzoziemców przekraczających granicę nie informują o liczbie turystów będących przedmiotem badania), musimy zdać się na przybliżone oszacowania.

Losowanie przebiegało w kilku etapach.

1 etap: Na podstawie danych GUS z poprzedniego roku o liczbie cudzoziemców przekraczających granicę w drodze z Polski, wybrano najistotniejsze przejścia graniczne (uwzględniając również przejścia kolejowe oraz Okęcie i Świnoujście - reprezentujące lotniska i porty morskie). Jako podstawę do dalszych operacji wybrano:

- 14 przejść na granicy płn-wschodniej (w tym 3 kolejowe)
- 22 na południowej (w tym 2 kolejowe)
- 18 na zachodniej (w tym 2 kolejowe)
- Świnoujście i Okęcie.

Przejścia te reprezentują 97% ruchu przyjazdowego.

2 etap: Przyjęcie założeń co do udziału turystów (czyli cudzoziemców nocujących w Polsce) w całkowitym ruchu przyjazdowym na poszczególnych typach granic. Założenia te wynikają z poprzednich badań i obserwacji Instytutu Turystyki oraz oszacowania przez GUS liczby cudzoziemców przekraczających granicę pieszo (raport GUS dotyczący wydatków). Rezultatem tych założeń jest seria wskaźników korygujących strukturę ruchu na kierunkach wschodnim, południowym i zachodnim.

3 etap: Odrębnie dla każdej tury badań: celowy wybór przejść o dużym i różnorodnym według krajów pochodzenia ruchu granicznym (Cieszyn, Świecko) lub niedużym, ale charakterystycznym ruchu (Świnoujście i Okęcie). Następnie - dolosowanie pozostałych reprezentantów poszczególnych granic (w tym przejść kolejowych) tak, aby suma wszystkich przejść objętych badaniami w danej turze wyniosła 12 lub 13. Łącznie w ciągu roku badania prowadzono na 30 przejściach (tab. 1).

4. etap: Wyznaczenie liczby ankiet do realizacji na przejściach wybranych dla danej tury. Przeprowadzono to na podstawie:
a) skorygowanej struktury (etap 2) ruchu na poszczególnych granicach, z czego wynikają kwoty dla typów granic;
b) udziału reprezentantów typów granic w ruchu na danej granicy, z czego wynikają kwoty dla poszczególnych przejść.

Kwoty dla Świnoujścia i Okęcia ustalono arbitralnie na odpowiednio 60 i 130, co w praktyce oznacza niewielką nadreprezentację. Miało to na celu uzyskanie danych o turystach przybywających z krajów o niewielkim udziale w całym ruchu turystycznym, a stosunkowo często korzystających tych przejść (Ameryka, Europa Zachodnia, Skandynawia). Na tych przejściach, o których na podstawie tabel wynikowych GUS wiemy, że są uczęszczane również przez cudzoziemców z krajów nie sąsiadujących z Polską, określono górny limit ankiet do przeprowadzenia z Czechami, Słowakami i Niemcami (na południu - ok. 35%, na zachodzie - ok. 65%).

Tab.1. Przejścia graniczne, na których realizowano badania

	marzec/kwiecień	maj	lipiec	wrzesień	listopad	grudzień
Wschód i płn						
Bezledy		x				x
Dorohusk	x		x			
Hrebenne		x	x		x	
Kukuryki			x		x	
Kuźnica (drog)				x		x
Kuźnica-kol		x				x
Medyka (drog)		x		x		x
Medyka (kol)	x			x		
Ogrodniki	x	x	x		x	
Terespol (drog)	x			x		
Terespol (kol)			x		x	
Południe						
Barwinek		x			x	
Boboszów					x	
Chyżne			x			x
Cieszyn	x	x	x	x	x	x
Jakuszyce		x	x			
Kudowa	x			x		x
Łysa Polana	x			x		
Międzylesie (kol)						x
Zebrzydowice (kol)					x	
Zachód						
Gubin			x			
Kołbaskowo	x				x	
Kunowice (kol)	x		x		x	
Kostrzyń				x		
Krajnik Dln						x
Olszyna		x				x
Świecko	x	x	x	x	x	x
Zgorzelec (kol)		x		x		
Świnoujście-port	x	x	x	x	x	x
Okęcie	x	x	x	x	x	x

Na przejściach tych zarejestrowano 43% ruchu przyjazdowego cudzoziemców.

Każda z sześciu prób była niezależna. Po weryfikacji (odrzuceniu niekompletnych ankiet itp.) włączono do obliczeń odpowiedzi od 11157 osób. Uzyskane liczebności według kraju pochodzenia przedstawia tabela 2.

Tab.2. Liczebność próby w 1996 roku według tur badań i krajów

	1 tura marz/kw	2 tura maj	3 tura lipiec	4 tura wrzesień	5 tura listopad	6 tura grudzień	Razem
Ogółem	**1666**	**1712**	**1882**	**1870**	**1971**	**2056**	**11157**
Niemcy	713	509	644	628	603	675	3772
Ukraina	108	387	338	242	225	308	1608
Białoruś	59	25	91	299	217	216	907
Litwa	58	74	111	0	115	25	383
Rosja	95	126	87	2	21	94	425
inne b.ZSRR	37	17	0	0	6	0	60
Francja	128	136	74	144	167	108	757
W. Brytania	22	56	77	153	207	132	647
Czechy	54	44	71	81	98	101	449
Holandia	33	86	42	16	42	62	281
Austria	79	29	65	29	39	38	279
Włochy	25	23	42	31	32	62	215
Szwecja	20	27	61	35	31	33	207
Dania	18	27	28	28	51	53	205
Węgry	49	9	20	49	25	42	194
Słowacja	35	40	17	18	23	16	149
Belgia	48	14	4	19	12	25	122
USA	10	18	12	17	9	7	73
Norwegia	15	16	16	11	3	9	70
Szwajcaria	4	4	40	1	8	7	64
Kanada	7	4	4	8	5	14	42
Japonia	3	12	7	10	5	3	40
Finlandia	6	6	2	9	1	6	30
Hiszpania	1	2	10	6	3	2	24
Irlandia	0	0	5	9	5	1	20
Inne	39	21	14	25	18	17	134

Ze wschodnich landów Niemiec pochodziło 1967 osób, z zachodnich - 578 osób, z Berlina - 219 osób; 1008 badanych Niemców nie określiło rejonu pochodzenia.

2.1.2. Obliczenia i analiza wyników

Dane wyjściowe służące do określenia udziału poszczególnych warstw w całej próbie pochodziły z 1995 roku, toteż po uzyskaniu informacji o rzeczywistym ruchu w poszczególnych kwartałach 1996 roku oraz po oszacowaniu wielkości **ruchu turystycznego** z poszczególnych krajów według kwartałów, wprowadzono wagi korygujące strukturę próby.

W rezultacie struktura zbioru danych otrzymana po przeprowadzeniu obliczeń korygujących jest zbliżona do struktury populacji przyjeżdżających turystów w podziale na kwartały.

W niniejszym raporcie wszystkie dane charakteryzujące ruch turystyczny prezentowane są po uwzględnieniu wag korygujących strukturę[1].

Reprezentatywność próby (i wiarygodność wyników) jest najlepsza w odniesieniu do danych globalnych za cały rok, nieco gorsza w odniesieniu do poszczególnych kwartałów oraz turystów z trzech dominujących kierunków (kraje sąsiednie), najgorsza zaś w odniesieniu do krajów, z których ruch przyjazdowy jest niewielki.

Z tego względu charakteryzujemy łącznie te kraje, które można sensownie pogrupować: Skandynawia (Szwecja, Dania, Norwegia i Finlandia), Beneluks (praktycznie Belgia i Holandia) i Ameryka Północna (USA i Kanada). Niestety, takie skądinąd interesujące kraje jak Japonia, Izrael, Szwajcaria, Hiszpania, Węgry nie mogą być odrębnie analizowane. Ostatnie trzy włączono do kategorii "inne kraje europejskie".

2.2. Charakterystyka badanej zbiorowości

Charakterystyka badanej zbiorowości turystów na tle analizy publikowanych przez GUS danych statystycznych o przekroczeniach granicy w ruchu przyjazdowym.

2.2.1. Ruch na przejściach granicznych

W 1996 roku zanotowano na granicach 87,439 mln przyjazdów do Polski, o 6,3% więcej niż w roku poprzednim. Liczba przyjazdów cudzoziemców do Polski rosła w latach 1991 - 1996 średnio o około 19% rocznie. W latach 1994 - 1996 tempo to maleje: wyniosło średnio 8,5%. Zdecydowanie dominują przyjazdy z krajów sąsiednich: Niemiec (46,7 mln), Republiki Czeskiej (18,5 mln), Słowacji (5,4 mln), Ukrainy (5,2 mln), Białorusi (3,8 mln), Rosji (2,2 mln) i Litwy (1,4 mln).

Liczba przyjazdów z krajów nie sąsiadujących z Polską utrzymuje się na poziomie 3 mln, osiągniętym w 1994 roku. Od tego czasu nastąpiło zatrzymanie tendencji wzrostowej. Z wielu krajów zachodniej i południowej Europy przyjechało w 1996 roku mniej osób (z Belgii, Skandynawii - z wyjątkiem Szwecji - i Francji). Z drugiej strony stale rośnie liczba przyjazdów z W. Brytanii (o 13,4%), Austrii (4,4%), Włoch i Węgier (po 3,8%). Należy odnotować także znaczny wzrost liczby przyjazdów z Hiszpanii i Grecji. Ze Stanów Zjednoczonych zanotowano w 1996 roku 217 tys. przyjazdów. Inne kraje pozaeuropejskie już bardzo odbiegają od USA pod względem liczby przyjazdów. Drugi po USA jest Izrael (27 tysięcy wizyt w 1996 r.), następnie Kanada (24,5 tys.). Z krajów Dalekiego Wschodu warto wymienić Japonię (w 1996 r. 17,1 tys. przyjazdów). Liczby przyjazdów z Korei Płd. (13,1 tys.) i z Australii (15,3 tys.) wykazują w ciągu ostatnich lat tendencję rosnącą.

[1] Uwaga: jeśli niektóre wyniki badań z 1996 roku podawane we wcześniejszych publikacjach lub materiałach informacyjnych różnią się od zamieszczonych obecnie, **za ostateczne i zweryfikowane należy uznać liczby z niniejszego opracowania**; ewentualne różnice wynikają z tego, że pilne zapotrzebowanie na bieżącą informację nie pozwoliło na właściwe przeliczenie wyników według wag.

Tab.3. Przyjazdy cudzoziemców do Polski według krajów (tys)

ROK	1994	1995	1996	Zmiana: rok '95 =100	Roczna stopa wzrostu od 1994
Świat ogółem	74 252,8	82 243,6	87 438,6	106,3	8,5%
Sąsiednie kraje	71 093,3	79 125,8	84 316,1	106,6	8,9%
Pozostałe kraje	3 159,4	3 117,8	3 122,5	100,1	-0,6%
Niemcy	47 488,5	47 172,2	46 713,1	99,0	-0,8%
Kraje b. ZSRR	9 489,9	12 500,3	13 653,1	109,2	19,9%
w tym: Rosja	2 403,7	2 313,0	2 165,7	93,6	-5,1%
Białoruś	2 151,9	3 275,4	3 808,9	116,3	33,0%
Ukraina	3 154,8	4 735,7	5 212,9	110,1	28,5%
Litwa	1 143,9	1 210,8	1 408,3	116,3	11,0%
Łotwa	331,8	438,9	466,9	106,4	18,6%
Estonia	223,8	334,2	334,9	100,2	22,3%
inne ZSRR	80,0	192,3	255,4	132,8	78,7%
Czechy i Słowacja	14 114,8	19 453,3	23 949,9	123,1	30,3%
w tym: Czechy	11 143,1	15 102,1	18 526,6	122,7	28,9%
Słowacja	2 971,7	4 351,2	5 423,3	124,6	35,1%
Austria	292,2	372,1	388,6	104,4	15,3%
Holandia	340,5	358,9	348,9	97,2	1,2%
Francja	356,7	321,2	303,3	94,4	-7,8%
W. Brytania	211,0	191,8	217,5	113,4	1,5%
USA	200,1	201,5	216,8	107,6	4,1%
Węgry	178,6	195,9	203,3	103,8	6,7%
Szwecja	204,6	197,7	199,3	100,8	-1,3%
Włochy	174,2	171,9	178,5	103,8	1,2%
Belgia	189,1	164,3	149,9	91,2	-11,0%
Dania	203,2	170,4	144,0	84,5	-15,8%
Rumunia	220,4	181,1	131,7	72,7	-22,7%
Szwajcaria	65,6	68,9	66,1	96,0	0,4%
Bułgaria	51,3	52,5	56,0	106,6	4,5%
Norwegia	57,5	62,3	54,3	87,2	-2,8%
Finlandia	59,5	57,4	53,3	92,8	-5,4%
Była Jugosławia	50,0	49,8	53,0	106,4	3,0%
Hiszpania	51,4	40,5	47,7	117,8	-3,8%
Grecja	15,1	24,8	35,1	141,4	52,8%
Izrael	23,7	24,3	26,8	110,3	6,2%
Kanada	24,3	24,3	24,6	101,1	0,7%
Pozostałe kraje	190,5	186,2	223,8	120,2	8,4%

Źródło: GUS na podstawie danych Straży Granicznej, obliczenia: IT

Dane przytoczone w tabeli 3 dotyczą wszystkich przyjazdów cudzoziemców do Polski. Obejmują one zarówno gości jednodniowych, jak i turystów, tj. tych, którzy spędzili w Polsce przynajmniej jedną noc.

2.2.2. Oszacowanie wielkości badanej populacji

Ponieważ omawiane badania ankietowe dotyczą turystów odwiedzających Polskę w 1996 roku, powstaje pytanie o wielkość badanej populacji.

Należy podkreślić, że badania sondażowe Instytutu Turystyki na granicach są nastawione na określenie struktury ruchu przyjazdowego pod różnymi względami; ich zasadniczym celem nie jest pomiar bezwzględnej liczby przyjazdów turystycznych. Bezdyskusyjne określenie rzeczywistej proporcji między gośćmi odwiedzającymi Polskę na jeden dzień i tymi pozostającymi dłużej jest niemożliwe w obecnym stanie badań statystycznych. Musimy opierać się na oszacowaniach.

Instytut Turystyki przyjmuje dwa warianty oszacowań proporcji wizyt jednodniowych i przyjazdów turystycznych: *optymistyczny* i *umiarkowany*. Podstawą ich opracowania są: analiza wyników sondaży (punktem wyjścia były badania w 1992 roku, kiedy badano też odwiedzających jednodniowych), analiza ruchu na poszczególnych typach przejść granicznych oraz sprawozdania naszych ankieterów. Ponieważ IT prowadzi także badania odwiedzających jednodniowych (wydatki w ruchu przygranicznym), możemy korzystać z obserwacji ankieterów, które nie stanowią wprawdzie dokładnego pomiaru, ale pozwalają się zorientować w sytuacji na poszczególnych przejściach granicznych.

W rezultacie przyjęto pewne założenia co do poszukiwanej proporcji - są one zróżnicowane zależnie od kraju pochodzenia przyjezdnych i sezonu. Oto jak się one przedstawiają w dwóch zaproponowanych scenariuszach.

Tab.4. Udział przyjazdów turystycznych w ogólnej liczbie przyjazdów (w %)

Scenariusz:	**optymistyczny**		**umiarkowany**	
Rok	1995	1996	1995	1996
Niemcy	14,2	14,3	10,0	10,0
Były ZSRR	71,5	67,1	64,4	60,8
Czechy i Słowacja	2,9	2,3	1,6	1,3
Pozostałe	97,0	97,4	95,0	95,1
Średnio ogółem:	23,4	22,2	19,5	18,6
Liczba turystów (mln)	**19,21**	**19,41**	**16,0**	**16,25**

Źródło: oszacowania IT

Przyjmując liczby wynikające z wariantu optymistycznego, zakładamy, że w 1996 roku Polskę odwiedziło około 19,4 mln turystów (nieco więcej w porównaniu z poprzednim rokiem).

Na turystykę przyjazdową do Polski składają się przede wszystkim przyjazdy z krajów sąsiednich (16,37 mln). Bardzo znaczna liczba przyjazdów turystów z Niemiec (6,66 mln) jest ustabilizowana od kilku lat. Spada liczba przyjazdów z Rosji, ale rośnie - z pozostałych krajów byłego ZSRR. Z Czech przyjechało 425 tys. turystów, a ze Słowacji - 125 tys.

Dla krajów nie sąsiadujących z Polską przyjmujemy, że przyjazdy turystyczne (tj. z noclegiem) stanowią ok. 95 - 99% wszystkich przyjazdów; ogólna liczba przyjazdów podana jest w tabeli 3.

Tab.5. Oszacowanie przyjazdów turystów zagranicznych do Polski (tys.)

ROK	1994	1995	1996	Zmiana rok '95 =100	Roczna stopa wzrostu od 1994
Świat ogółem	**18 825**	**19 215**	**19 410**	**101,0**	**1,5%**
Niemcy	7 070	6 690	6 660	99,6	-2,9%
Kraje b. ZSRR	8 045	8 930	9 160	102,6	6,7%
w tym: Rosja	2 285	1 915	1 800	94,0	-11,2%
Białoruś	1 720	2 150	2 280	106,0	15,1%
Ukraina	2 525	3 100	3 200	103,2	12,6%
Litwa	915	930	985	105,9	3,8%
Łotwa	310	370	390	105,4	12,2%
Estonia	210	285	285	100,0	16,5%
inne d. ZSRR	80	180	220	122,2	65,8%
Czechy i Słowacja	615	570	550	96,5	-5,4%
w tym: Czechy	485	450	425	94,4	-6,4%
Słowacja	130	120	125	104,2	-1,9%
Kraje sąsiednie ogółem	15 730	16 190	16 370	101,1	2,0%
Pozostałe kraje[2] (poza sąsiednimi)	3 095	3 025	3 040	100,5	-0,9%

Źródło: oszacowania IT

Wzrost liczby turystów zagranicznych był w latach 1992 - 1996 wolniejszy niż wzrost liczby przyjazdów ogółem.

[2] Liczba przyjazdów z tych krajów - patrz tabela 3.

3. Charakterystyka turystów

Charakterystykę przyjazdów do Polski przedstawiamy dla ogółu turystów w 1996 roku.

Następnie podajemy informacje o zróżnicowaniu ze względu na kraj pochodzenia i inne istotne cechy turystów. Szczegółowe dane liczbowe przedstawia część tabelaryczna.

3.1. Cele pobytu w Polsce

Do najważniejszych celów podróży do Polski należą: sprawy służbowe i interesy (39% badanych wymieniło te cele) oraz wypoczynek, wakacje, zwiedzanie kraju - określone łącznie jako "typowa turystyka" (27%). W 1996 roku po raz pierwszy służbowe i biznesowe motywy przyjazdu wysunęły się na czoło, zastępując na pierwszym miejscu zakupy (26%). Odsetek osób podających jako cel podróży odwiedziny u krewnych lub znajomych waha się w ciągu ostatnich trzech lat na poziomie kilkunastu procent. Stosunkowo liczną - i nabierającą znaczenia kategorię stanowią podróże tranzytowe (8%).

Dorywczą pracę, odwiedziny w miejscu pochodzenia i motywy religijne podaje po mniej niż pięć procent badanych.

Znaczna dominacja zakupów i motywów biznesowych lub służbowych charakteryzuje przyjezdnych z krajów byłego ZSRR. Wzrostowi udziału turystyki biznesowej towarzyszy spadek liczby przyjazdów na zakupy i w celu podjęcia dorywczej pracy. Rosjanie ponadto dość często podają motywy turystyczne (24%).

Motywacja turystyczna najczęściej występuje u Czechów i Słowaków (53%) oraz turystów z krajów zachodniej Europy (zwłaszcza Francja, Włochy, Skandynawia, Beneluks - od 43 do 47%). Niemcy nie odbiegają pod tym względem od średniej.

Podróże służbowe i w interesach najczęściej (poza wspomnianymi wyżej krajami b. ZSRR) podawali Austriacy, Brytyczycy, Włosi, Amerykanie (od 40 do 44%). Wyjazdy służbowe wykazują w całej grupie krajów zachodnich tendencję wzrostową (po spadku w 1995 r.).

Wizyty u krewnych lub znajomych stosunkowo najczęściej deklarowali Czesi i Słowacy (ok. 40%), Niemcy, Białorusini, Litwini (po kilkanaście procent), Austriacy (ok. 30%) i pozostałe kraje europejskie oraz Amerykanie (36%).

Ogólnie stosunkowo rzadką motywację religijną stwierdzamy wśród turystów z krajów Beneluksu, Włoch i Ameryki Płn.

Odrębną grupę stanowią przejazdy tranzytem. Z tego głównie powodu odwiedzają Polskę mieszkańcy b. ZSRR, zwłaszcza Rosji (25%) i Litwy (18%), a także turyści z wielu krajów zachodniej i północnej Europy (najczęściej z Austrii, W. Brytanii i Skandynawii).

W grupie tych, którzy zatrzymali się w Polsce na dłużej niż 3 noclegi, maleje udział przyjazdów na zakupy, a rośnie (do czterdziestu kilku procent) udział przyjazdów turystyczno-wypoczynkowych. Ponad jedną czwartą długich pobytów (na 8 i więcej noclegów) podjęto w celu odwiedzenia rodziny lub znajomych. Na krótkie pobyty (1-3 noclegi) przyjeżdża się na zakupy (30%) i w sprawach służbowych (48%). W grupie odwiedzających Polskę po raz pierwszy głównym motywem przyjazdu jest "typowa turystyka" (44%). Przyjazdy służbowe i w interesach, na zakupy oraz tranzyt charakteryzują tych, którzy są częstymi gośćmi w naszym kraju.

3.2. Analiza typologiczna grup turystów

Ankieta Instytutu Turystyki dopuszcza wskazywanie kilku celów pobytu przez jednego respondenta, co wynika z faktu, że charakterystyczną cechą turystów przyjeżdżających do Polski jest łączenie kilku różnych motywów podróży. Na przykład dość znaczna liczba przyjezdnych w celach służbowych lub w interesach podaje także jako cel podróży typową turystykę albo odwiedziny u krewnych lub znajomych. Dlatego warto wyodrębnić tych, którzy wskazali jednorodne cele pobytu, np. służbowe lub interesy i żadne inne. Dzięki temu możemy uzyskać klarowniejszy obraz udziału typowych motywacji podróży.

Tab.6. Segmenty turystyki przyjazdowej do Polski według krajów (tj. wyłącznie ci, którzy wybrali cele należące do danej grupy)

	Razem	Niemcy	b. ZSRR	Czechy/ Słowacja	Pozostałe
	%	%	%	%	%
Tylko interesy	27,3	28,0	27,5	15,6	27,6
Tylko turystyka	20,1	35,4	4,5	22,0	30,4
Tylko zakupy lub dorywcza praca	12,7	7,8	20,5	4,7	2,7
Tylko odw. u krewnych/ znajomych	6,8	9,5	2,8	4,8	12,7
Tylko tranzyt lub inne	8,6	4,9	12,8	4,3	5,6
Mieszane	24,5	14,5	31,9	48,5	21,0

Źródło: badania IT

Na podstawie przedstawionej struktury można zaproponować następujące przybliżone oszacowania:

- tylko w interesach i sprawach służbowych przyjechało w 1996 roku około 5 mln turystów,
- tylko w celach turystycznych - 3,9 mln,
- odwiedziny krewnych lub znajomych były wyłączną motywacją do podróży dla 1,3 mln przyjezdnych,
- inna typowa grupa motywów, łącząca w sobie zakupy i dorywczą pracę, charakteryzowała około 2,5 mln,
- tranzyt i różne nie określone bliżej cele pobytu charakteryzowały 1,7 mln turystów,

- liczna kategoria "mieszane cele" (grupująca głównie osoby łączące cele służbowe lub zakupy z turystycznymi) - 4,7 mln przyjazdów.

Szczegółowe cechy analizowanych segmentów przedstawia tabela 4 w części tabelarycznej. Zwraca uwagę istotne zróżnicowanie struktury jednorodnych celów przyjazdów do Polski według kraju pochodzenia turystów.

Rys.1. Udział jednorodnych celów pobytu według grup krajów

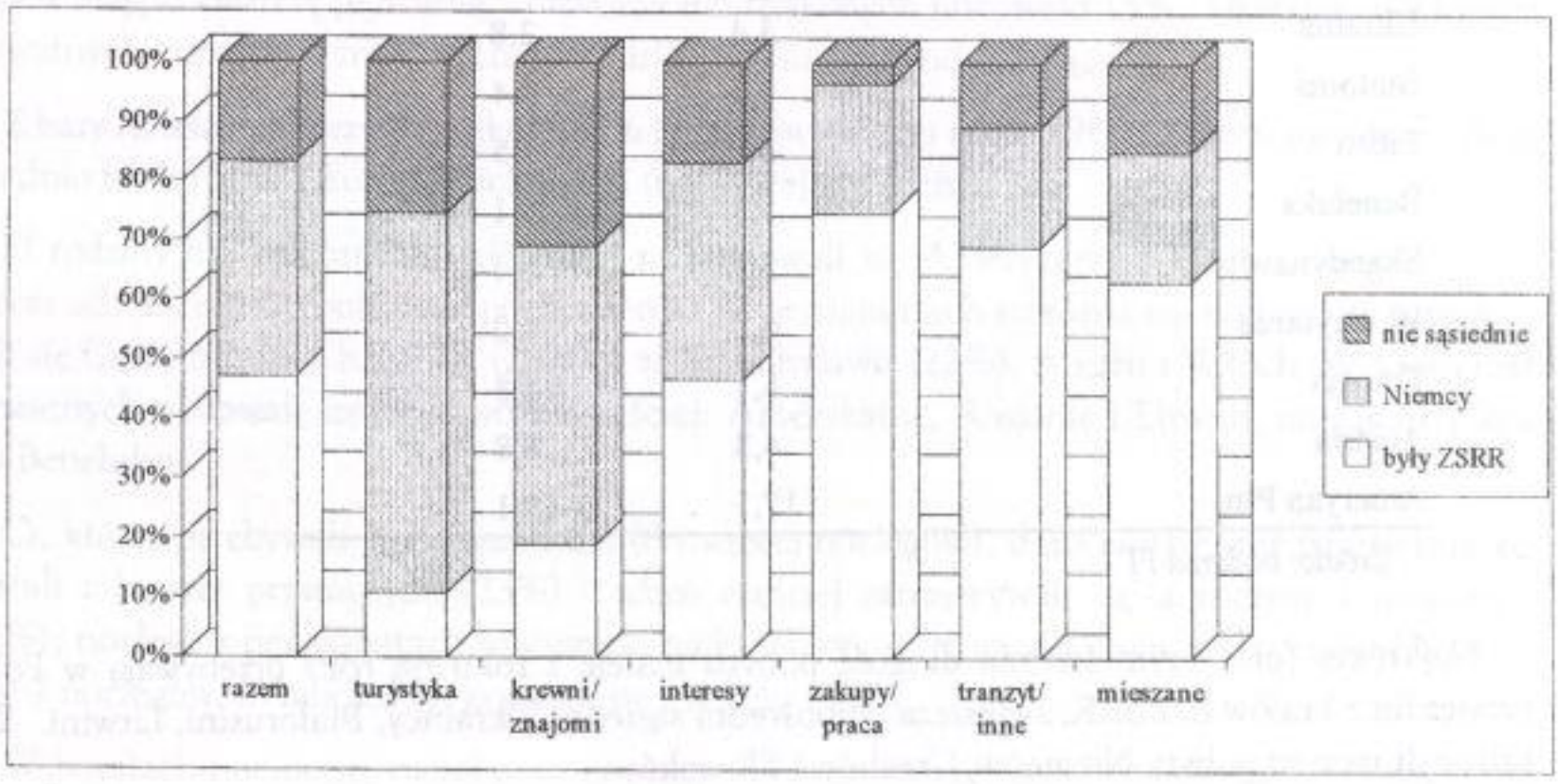

Źródło: badania IT

3.3. Długość pobytu

Średnia długość pobytu turystów zagranicznych w Polsce jest ustabilizowana. W latach 1992 - 1996 oscyluje wokół 4,8 noclegów. Warto zwrócić uwagę, że w 1996 roku wzrósł udział obu skrajnych grup - z jednej strony tych, którzy spędzili w Polsce 1 - 3 noce (do 57%), a z drugiej tych, którzy byli najdłużej - 8 i więcej noclegów (do 19%). W efekcie średnia długość pobytu minimalnie wzrosła do 4,9 noclegów.

Najkrócej pozostawali w Polsce ci, którzy przyjechali w interesach, na zakupy, a najdłużej ci, którzy przyjechali w celach typowo turystycznych.

W lecie średnia długość pobytu wzrasta do 5,7 noclegów.

Tab.7. Średni czas pobytu w Polsce według krajów (noclegi):

Kraj	1995	1996
Ogółem	**4,7**	**4,9**
Niemcy	4,5	4,9
Czechy	5,2	6,4
Słowacja	4,5	6,2
Rosja	5,5	5,1
Ukraina	3,4	2,8
Białoruś	4,3	3,4
Litwa	4,2	3,5
Beneluks	5,3	5,1
Skandynawia	5,1	6,4
W. Brytania	6,2	4,0
Francja	6,1	5,8
Austria	6,3	8,8
Ameryka Płn.	17,1	19,1

Źródło: badania IT

Najkrócej (przy czym średnia długość pobytu maleje z roku na rok) przebywają w Polsce przyjezdni z krajów b. ZSRR, zwłaszcza bezpośredni sąsiedzi: Ukraińcy, Białorusini, Litwini. Wyraźnie dłuższe są pobyty Niemców, Czechów i Słowaków.

Stwierdzony w 1996 roku wzrost średniej długości pobytu Niemców nie jest znaczny w porównaniu ze średnią kilkuletnią. Turyści z krajów zachodniej Europy spędzają w Polsce przeciętnie 5 - 6 nocy. W 1996 roku od tej normy odbiegają Brytyjczycy (4), z drugiej zaś strony - Austriacy (8,8). Ponieważ w 1995 roku średnia długość pobytu turystów z tych krajów była zbliżona, nie możemy wykluczyć jednorazowego błędu próby.

3.4. Forma organizacyjna przyjazdów do Polski

Czterech na pięciu turystów przyjeżdża indywidualnie. Udział takich podróży rośnie od kilku lat. Z wycieczek organizowanych przez biura podróży korzystał co dziesiąty turysta (spadek w porównaniu z 1995 r.); z częściowych usług biur podróży korzystało 6%.

Największy udział grup zorganizowanych stwierdzamy wśród turystów z Rosji (17%) i ogólnie wśród mieszkańców byłego ZSRR (12%) oraz turystów z krajów zachodnio- i północnoeuropejskich (15%), zwłaszcza z Francji (24%) i Włoch (16%).

Nie stwierdza się znacznego zróżnicowania ze względu na długość pobytu. Odsetek przyjazdów indywidualnych rośnie do 85% w grupie gości przyjeżdżających na krótko. Przyjazdy grupowe organizowane przez biura podróży są stosunkowo najczęstsze (14%) w kategorii średniej długości pobytu (4 do 7 noclegów).

Z usług biur podróży korzystają (podobnie jak w roku 1995 i poprzednim) dwie zasadniczo odmiene grupy przyjezdnych: ci, którzy przyjechali na zakupy, oraz przede wszystkim ci, którzy przyjechali w celach czysto turystycznych (24% - przyjazdy grupowe i 16% - indywidualne z częściowym udziałem biura lub przewoźnika).

3.5. Wykorzystywana baza noclegowa

Blisko 40% turystów zatrzymało się w obiektach typu hotelowego (więcej niż w 1995 r. i podobnie jak w 1994 r.). Wzrasta udział korzystających z usług pensjonatów (do 18%); 11% turystów wynajęło kwaterę prywatną. U rodziny lub znajomych nocowało 13%. Użytkowanie kwater prywatnych i noclegi u znajomych lub rodziny wykazują trend malejący.

Z bazy hotelowej korzystało około 40% Niemców (więcej niż w 1995 r.), 38% turystów z Rosji i średnio blisko 50% z Europy Zachodniej (najwięcej z Włoch).

U rodziny lub znajomych najczęściej zatrzymywali się Amerykanie i Litwini; wiąże się to z dużym udziałem osób polskiego pochodzenia. W pensjonatach stosunkowo najczęściej zatrzymywali się Czesi, turyści z b. ZSRR (23%), ze Skandynawii (22%), Austrii i Włoch. W kwaterach prywatnych nocowali stosunkowo najczęściej: Amerykanie, Rosjanie i Litwini, mieszkańcy krajów Beneluksu.

Ci, którzy przebywali w Polsce dłużej (8 i więcej noclegów), dużo częściej niż przeciętnie korzystali z kwater prywatnych (23%) i nieco częściej zatrzymywali się u rodziny i znajomych (17%); noclegi w pensjonatach towarzyszą najkrótszym wizytom w Polsce. Jeśli przyjeżdża się na 4 do 7 noclegów, to najczęściej korzysta się z hotelu (46%).

W hotelach nocuje się raczej poza sezonem. W lecie rośnie udział korzystających z pensjonatów oraz kwater prywatnych i mieszkań krewnych lub znajomych.

Z hoteli korzystają trzy podstawowe segmenty: turyści biznesowi, turyści rekreacyjno-wypoczynkowi (w tym przypadku do hoteli badani zaliczają, jak sądzimy, także pewne ośrodki wczasowe) oraz ci, którzy przyjechali na zakupy (zapewne są to hotele niższej klasy lub przysposobione dla handlowców ze wschodu byłe hotele robotnicze). Przyjazdy w celu odwiedzenia krewnych lub kraju pochodzenia - przeciwnie: te kategorie turystów zatrzymują się u osób prywatnych. Także część tych, którzy przyjechali w celach czysto turystycznych, korzysta z kwater prywatnych i mieszkań rodziny lub znajomych. Szczególnie często zatrzymują się w pensjonatach turyści tranzytowi.

3.6. Sposoby spędzania czasu w Polsce

Turystyka przyjazdowa do Polski jest w coraz większym stopniu turystyką miejską. 70% badanych wymienia pobyt w miastach jako główny sposób spędzania czasu. Wiąże się to z przyjazdami na zakupy, w celach służbowych, w interesach albo na handel - ale dotyczy również tych, którzy podają czysto turystyczne motywy przyjazdu. W objeździe po kraju uczestniczyło 9%. Po 3% badanych spędzało czas na wypoczynku w górach lub nad morzem. Pobyt na wsi wskazało 7,6% badanych.

Dość często pobyt wypoczynkowy w górach wymieniają turyści z krajów Beneluksu, Ameryki Północnej (po ok. 10%) i Niemiec.

Nad morzem stosunkowo często wypoczywali: Niemcy, Francuzi, turyści z innych krajów europejskich (na poziomie 4 - 7%), a w lasach, nad jeziorami - Austriacy.

Turystykę objazdową uprawiają przede wszystkim Rosjanie, Litwini, Czesi, mieszkańcy krajów Europy Zachodniej (Francja, Austria, Włochy, Ameryka Płn.).

Turystyka miejska jest typowa dla trzech na czterech turystów z krajów b. ZSRR, a także z W. Brytanii i Włoch.

Im dłuższy pobyt, tym mniej odwiedzających miasta. Długim (8 i więcej noclegów) pobytom dość często towarzyszy wypoczynek nad morzem, w górach lub nad jeziorami (razem 18%), także pobyt na wsi (10%), i objazd po kraju (14%).

Turystyka objazdowa nie jest zróżnicowana sezonowo, natomiast wypoczynek nad morzem i pojezierzach jest oczywiście częstszy w lecie.

Pobyt w miastach wiąże się z przyjazdem na zakupy i w celach służbowych lub związanych z robieniem interesów. To właśnie znaczny udział tych segmentów sprawia, że turystyka przyjazdowa do Polski jest przede wszystkim turystyką miejską. Objazd po kraju wiąże się z turystyczno-wypoczynkowymi motywami przyjazdu. Często odwiedza się krewnych i znajomych na wsi. Oznacza to, że właściwa agroturystyka stanowi tylko niewielki fragment wszystkich pobytów na terenach wiejskich.

3.7. Środki transportu

Struktura wykorzystywanych środków lokomocji była w 1996 roku bardzo podobna do poprzedniego roku. Dominują przyjazdy samochodem (69%), następnie pociągiem (10%) i autokarem (8%). W okresie 1994 - 1996 wzrasta zainteresowanie usługami kolei.

Samochodem przyjeżdża się raczej na krótko, natomiast im dłuższy pobyt, tym większy udział podróży samolotem i pociągiem.

Bez względu na cel podróży, najczęściej przyjeżdża się samochodem. Stosunkowo najwięcej przyjezdnych w celach turystyczno-wypoczynkowych korzystało z autokaru (14%). Na zakupy przyjeżdża się również w grupach autokarowych (16%) i równie często pociągiem (głównie ze wschodu).

3.8. Zadowolenie z pobytu w Polsce

Poziom zadowolenia z pobytu w Polsce mierzymy pytając o negatywne aspekty warunków pobytu i podróży. W 1996 roku najczęściej (26%) krytykowano wysokie koszty oraz warunki dojazdu (12%) i stan sanitarny (11,6%). Wszystkie te aspekty podróży oceniono gorzej niż w 1995 roku. Organizację podróży lub pobytu i atrakcyjność turystyczną kraju ocenia się coraz lepiej. Niski standard usług (hotelowych, gastronomicznych, transportowych) krytykuje 7% turystów. Dwie piąte badanych niczego nie krytykowało, podobnie jak w 1995 roku.

Niekorzystnym zjawiskiem jest to, że im dłuższy pobyt, tym częściej krytykuje się koszty (do 38% w grupie 8 i więcej noclegów), niedostateczną informację (11%), standard usług i stan sanitarny (po 17%). Wiąże się z tym większa tendencja do zgłaszania uwag krytycznych w lecie; tak więc w szczycie sezonu turystycznego częściej wskazywano na złe warunki sanitarne, niski poziom usług i wysokie koszty.

Nie stwierdza się znacznego zróżnicowania uwag krytycznych ze względu na cel pobytu. Jednak ci, którzy przyjechali w celach wyłącznie turystycznych, byli mniej zadowoleni z jakości informacji turystycznej i stanu sanitarnego.

Rys.2. Co krytykowano w latach 1995 i 1996

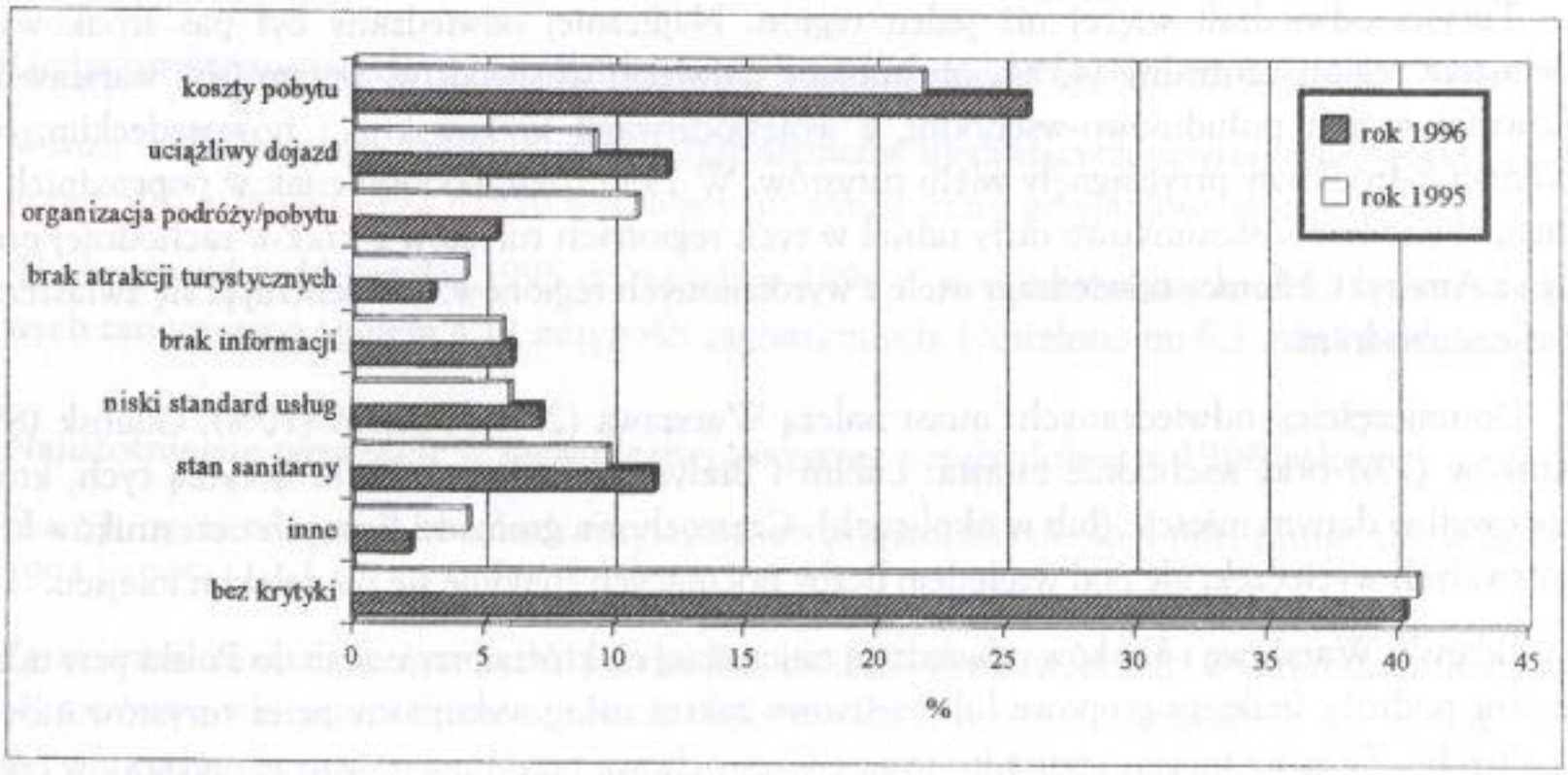

Źródło: badania IT

Ogólnie poziom krytycyzmu maleje wraz z częstością wizyt w Polsce. Zwraca uwagę wyraźna prawidłowość, że turyści odwiedzający nasz kraj po raz pierwszy są pod każdym względem bardziej krytyczni niż częstsi goście (czwarta lub kolejna wizyta).

3.9. Charakterystyka demograficzna

Wśród przyjezdnych turystów przeważają mężczyźni (60%), osoby w wieku od 35 do 44 lat (41%) i o wykształceniu średnim (ponad połowa). W latach 1993 - 1996 udział osób deklarujących polskie pochodzenie oscyluje wokół 10%. W tym okresie zwraca uwagę tendencja do "starzenia się" turystów zagranicznych: regularnie maleje udział grupy wiekowej do 34 lat (od 41,5% w 1993 r. do 33,2% w 1996 r.). Młodsi i lepiej wykształceni od pozostałych są ci, którzy byli w Polsce pierwszy raz, i korzystający z usług biur podróży.

Względnie wysoki udział młodzieży (do 24 lat) stwierdzamy wśród turystów z Holandii i Belgii, Francji, W. Brytanii i innych krajów zachodniej Europy oraz Niemiec i Litwy. Największy udział (10%) starszych turystów (55 do 64 lat) charakteryzuje kraje Beneluksu.

W segmencie typowo turystycznym obserwujemy stosunkowo największy udział młodzieży w wieku do 24 lat (11%) i osób w wieku 25-34 lat (31%). Służbowo (w interesach) przyjeżdżają głównie mężczyźni o wyższym wykształceniu; polskie pochodzenie wiąże się przyjazdem do krewnych i znajomych.

Polonia stosunkowo najczęściej przyjeżdżała z Ameryki (aż 44%), Holandii i Belgii, Austrii, Niemiec (12%), Skandynawii.

3.10. Rozmieszczenie terytorialne turystów zagranicznych w Polsce według regionów i miast

Turyści odwiedzali więcej niż jeden region. Najliczniej odwiedzany był pas środkowy, a zwłaszcza region centralny (43%), obejmujący najwięcej województw, w tym woj. warszawskie. Również region południowo-wschodni, z województwami krakowskim i nowosądeckim, oraz północno-środkowy przyciągnęły wielu turystów. W 1996 roku, podobnie jak w poprzednich latach, stwierdzamy stosunkowo duży udział w tych regionach turystów z krajów zachodniej Europy i z Ameryki. Niemcy odwiedzają wiele z wyróżnionych regionów, koncentrując się zwłaszcza w pasie zachodnim.

Do najczęściej odwiedzanych miast należą Warszawa (29%), Poznań (10%), Gdańsk (8%), Kraków (7%) oraz wschodnie miasta: Lublin i Białystok. Podane odsetki dotyczą tych, którzy nocowali w danym mieście (lub w okolicach). Częstochowa gromadzi licznych uczestników krótkotrwałych wycieczek, ale pod względem liczby nocujących znajduje się na dalekim miejscu.

Gdańsk, Warszawę i Kraków odwiedzają najczęściej ci, którzy przyjechali do Polski przy udziale biur podróży (pakiety grupowe lub częściowy zakres usług wykupiony przez turystów indywidualnych). Te same miasta i ponadto jeszcze Częstochowa przyjmują najwięcej przyjazdów czysto turystycznych.

Im dłuższy pobyt, tym większa szansa odwiedzenia Warszawy.

Turyści odwiedzający Polskę po raz pierwszy mają zwykle w swoich programach wizyty w Gdańsku, Warszawie, Krakowie oraz Częstochowie.

4. Podsumowanie

4.1. Podstawowe cechy turystyki przyjazdowej do Polski w 1996 roku

- W 1996 roku zanotowano na granicach 87,439 mln przyjazdów do Polski, o 6,3% więcej niż w roku poprzednim.
- Liczba turystów odwiedzających Polskę w 1996 roku wyniosła ogółem 19,4 mln.
- Wzrost liczby turystów zagranicznych (cudzoziemców spędzających przynajmniej jedną noc w Polsce) był w latach 1992 - 1996 wolniejszy niż wzrost liczby przyjazdów ogółem.
- W okresie od października 1995 do września 1996 r. w rejestrowanych obiektach noclegowych zanotowano ogółem 4,12 mln gości zagranicznych. Udzielono im 6,1 mln noclegów.

Najistotniejsze tendencje w zagranicznej turystyce przyjazdowej w 1996 roku:

- Szacujemy, że wyłącznie w celach turystycznych przyjechało około 4 mln (mniej niż w latach 1994 i 1995).
- Zauważamy znaczny wzrost liczby przyjazdów z celach służbowych lub w interesach. Rozmiar sektora turystyki przyjazdowej w celach służbowych i w interesach kształtuje się na poziomie 4,5 - 5,3 mln przyjazdów
- Spadek liczby przyjazdów na zakupy połączony ze wzrostem liczby osób deklarujących przyjazd w interesach może oznaczać rosnącą profesjonalizację tego, co określano jako turystykę handlową.
- Średnia długość pobytu turystów zagranicznych w Polsce w latach 1992 - 1996 oscyluje wokół 4,8 noclegów. W 1996 roku średnia wzrosła do 4,9; przy większym udziale z jednej strony krótkich pobytów (1 - 3 noclegów), z drugiej zaś najdłuższych (8 i więcej noclegów).
- Godny uwagi jest widoczny już w 1995 roku przyrost udziału pierwszych wizyt w naszym kraju.
- Czterech na pięciu turystów przyjeżdża indywidualnie. Udział takich podróży rośnie od kilku lat. Maleje udział biur podróży w obsłudze międzynarodowej turystyki przyjazdowej, co jest typowe dla przyjazdów z sąsiednich krajów.
- Hotele i pensjonaty obsługują coraz większą część turystów. Spada odsetek korzystających z noclegów u rodziny i znajomych oraz kwater prywatnych.
- Turystyka przyjazdowa do Polski jest w coraz większym stopniu turystyką miejską. 70% badanych wymienia pobyt w miastach jako główny sposób spędzania czasu. Im dłuższy pobyt, tym mniej odwiedzających miasta.

- W latach 1993 - 1996 udział osób deklarujących polskie pochodzenie wynosił około 10%. Zwraca uwagę tendencja do "starzenia się" turystów zagranicznych - regularnie maleje udział grupy wiekowej do 34 lat.
- Po kilku latach poprawy, odsetki uwag krytycznych znów nieco wzrosły: dotyczy to kosztów pobytu, organizacji podróży, niedostatku atrakcji turystycznych i standardu usług. Niekorzystnym zjawiskiem jest to, że im dłuższy pobyt, tym więcej uwag krytycznych.
- Do najczęściej odwiedzanych miast należą Warszawa, Poznań, Gdańsk, Kraków, oraz wschodnie miasta: Lublin i Białystok.

5. Omówienie i definicje stosowanych pojęć (terminologia WTO)

Niniejszy przegląd definicji jest oparty na publikacji WTO: "Recommendations on Tourism Statistics" (Madryt 1995). Zawiera on określenia podstawowych terminów stosowanych w statystyce turystyki, a także zalecenia dotyczące klasyfikacji zjawisk charakteryzujących popyt turystyczny.

5.1. Podstawowe pojęcia

5.1.1. Turystyka

Turystyka obejmuje ogół działań ludzi, którzy podróżują i przebywają dla wypoczynku, w interesach i w innych celach przez nie więcej niż jeden rok bez przerwy w miejscach znajdujących się poza ich zwykłym otoczeniem.

- Pojęcie turystyki wykracza poza turystykę ograniczoną do rynku wakacyjnego. W ten sposób obejmujemy światowy rynek podróży związany z szeroko rozumianym przemieszczaniem się ludności.
- Termin "turystyka" odnosi się do całokształtu działań odwiedzających, obejmując zarówno "turystów" (odwiedzających, którzy zatrzymują się co najmniej na jedną noc), jak i "odwiedzających jednodniowych".
- Turystyka przyjazdowa obejmuje przyjazdy do danego kraju osób mieszkających na stałe za granicą.

5.1.2. Odwiedzający

Terminem "odwiedzający" określa się każdą osobę podróżującą do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeśli podstawowy cel podróży jest inny niż podjęcie działalności zarobkowej, wynagradzanej w odwiedzanej miejscowości.

- Podróż powinna się odbywać do miejsca znajdującego się poza zwykłym otoczeniem danej osoby. Pozwala to wyłączyć mniej lub bardziej regularne podróże pomiędzy miejscem nauki lub pracy a domem rodzinnym.
- Czas pobytu w odwiedzanej miejscowości nie powinien przekroczyć 12 kolejnych miesięcy. Po upływie tego czasu odwiedzający staje się mieszkańcem danej miejscowości (z punktu widzenia statystyki).
- Głównym celem wizyty nie może być działalność zarobkowa w odwiedzanym miejscu. W ten sposób wyklucza się migracje ludności związane z pracą.
- Wśród odwiedzających międzynarodowych wyróżniamy na dwie kategorie: "turyści" i "odwiedzający jedniodniowi".

5.1.3. Turyści:

Odwiedzający, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystają z obiektów zakwaterowania zbiorowego lub kwater prywatnych w odwiedzanym kraju.

5.1.4. Odwiedzający jednodniowi:

Odwiedzający, którzy nie nocują w obiektach zakwaterowania zbiorowego ani w kwaterach prywatnych w odwiedzanym kraju.

Uwaga:

Następujące kategorie podróżnych nie powinny być uwzględniane w liczbie przyjazdów i wyjazdów odwiedzających międzynarodowych:

- osoby przekraczające granicę kraju jako imigranci lub emigranci, wraz z osobami będącymi na ich utrzymaniu, które im towarzyszą lub do nich jadą;
- osoby mieszkające na terenach przygranicznych w jednym kraju i pracujące w drugim (pracownicy przygraniczni);
- dyplomaci, urzędnicy konsularni i członkowie sił zbrojnych podróżujący z kraju zamieszkania do kraju, w którym odbywają służbę, lub z powrotem, a także ich służący i osoby będące się na ich utrzymaniu, które im towarzyszą albo do nich jadą;
- osoby podróżujące jako uchodźcy lub nomadowie;
- osoby, które nie przekraczają formalnie granicy kraju, na przykład pasażerowie lotów tranzytowych, którzy przebywają przez krótki czas na wydzielonym terytorium dworca lotniczego, lub pasażerowie statku, którzy nie mają pozwolenia na zejście na ląd. Kategoria ta obejmuje także pasażerów przewożonych bezpośrednio pomiędzy lotniskami lub innymi terminalami.

Pozostali pasażerowie przejeżdżający tranzytem przez dany kraj powinni zostać zaklasyfikowani jako odwiedzający.

5.1.5. Pojęcie "zwykłego otoczenia"

Definicja "zwykłego otoczenia" jest oparta na następujących kryteriach:

- minimalnej odległości, którą należy pokonać, aby zostać uznanym za odwiedzającego;
- minimalnego okresu nieobecności w miejscu stałego zamieszkania;
- minimalnej "zmiany" miejscowości lub terytorialnej jednostki administracyjnej.

W klasyfikacji odwiedzających międzynarodowych według miejsca pochodzenia podstawą rozróżnienia jest miejsce zamieszkania, nie zaś narodowość.

5.2. Klasyfikacja popytu w turystyce

5.2.1. Cele wizyty (pobytu lub podróży)

Cele wizyty klasyfikuje się następująco:

1. Wypoczynek, rekreacja, wakacje
2. Odwiedziny u krewnych i znajomych
3. Podróże w sprawach zawodowych i w interesach
4. Podróże w celach zdrowotnych
5. Podróże w celach religijnych, pielgrzymki
6. Inne

Wyżej wymienione grupy obejmują nastepujące rodzaje działalności:

1. Wypoczynek, rekreacja, wakacje: zwiedzanie, zakupy, uczestnictwo w imprezach sportowych i kulturalnych, rekreacja, rozrywki kulturalne, uprawianie sportu amatorskiego, wędrówki piesze i wspinaczki, wypoczynek na plaży, rejsy wycieczkowe, hazard, wypoczynek i rekreacja dla żołnierzy, obozy letnie, podróże poślubne itp.
2. Odwiedziny u krewnych i znajomych: odwiedzanie krewnych lub znajomych, wyjazdy na urlop do domu, uczestnictwo w pogrzebach, opieka nad niepełnosprawnymi.
3. Podróże w sprawach zawodowych i w interesach: instalacja urządzeń, wizytacje, podróże handlowe do innych przedsiębiorstw; uczestnictwo w spotkaniach, konferencjach, kongresach, targach i wystawach; wycieczki będące formą motywacji pracowników; wygłaszanie wykładów i występy na koncertach; przygotowywanie wycieczek dla turystów, zawieranie kontraktów dotyczących noclegów i transportu, praca w charakterze przewodnika lub inna praca związana z turystyką; podróże związane z zawodowym uprawianiem sportu; misje rządowe, włączając w to personel dyplomatyczny, wojskowy i członków organizacji międzynarodowych, z wyjątkiem o-

sób pełniących stałą służbę w odwiedzanym kraju; płatne studia, kształcenie i badania naukowe, na przykład w czasie urlopu naukowego; kursy językowe, zawodowe i inne rodzaje kształcenia specjalistycznego, związane z interesami lub z zawodem osoby odwiedzającej.

4. Podróże w celach zdrowotnych: pobyt w uzdrowiskach i sanatoriach, wczasy odchudzające, terapia morska oraz inne kuracje.
5. Podróże w celach religijnych, pielgrzymki: uczestnictwo w wydarzeniach religijnych, pielgrzymkach.
6. Inne: załogi statków i samolotów pasażerskich, tranzyt i inne; nieznany cel podróży.

5.2.2. Długość pobytu lub podróży

Długość pobytu lub podróży określa się według liczby noclegów.

Grupy główne	Podgrupy	
0. Odwiedzający jednodniowi		
1. Turyści	1. od 1 do 3 noclegów	
	2. od 4 do 7	
	3. od 8 do 28	
		3.1. od 8 do 14 noclegów
		3.2. od 15 do 28
	4. od 29 do 91	
		4.1. od 29 do 42
		4.2. od 43 do 56
		4.3. od 57 do 70
		4.4. od 71 do 91
	5. od 92 do 365	
		5.1. od 92 do 182
		5.2. od 183 do 365

5.2.3. Definicja i klasyfikacja środków transportu

Do celów statystyki turystycznej przyjmujemy, że termin "środki transportu" oznacza środki użyte przez odwiedzającego w czasie podróży z miejsca stałego zamieszkania do miejsca przeznaczenia.

Grupy główne	Podgrupy
1. Komunikacja lotnicza	
	1.1. Loty regularne
	1.2. Loty poza rozkładem
	1.3. Inne przewozy lotnicze
2. Komunikacja wodna	
	2.1. Linie pasażerskie
	2.2. Rejsy wycieczkowe
	2.3. Inne

Grupy główne	Podgrupy
3. Komunikacja lądowa	
	3.1. Kolej
	3.2.Autokary, autobusy i inne środki publicznego transportu drogowego
	3.3. Pojazdy prywatne (do 8 miejsc)
	3.4. Pojazdy wynajęte
	3.5. Inne środki transportu lądowego

5.2.4. Noclegi

Definicja turystycznego obiektu noclegowego

Nie ma powszechnie przyjętej definicji turystycznego obiektu noclegowego, ale można uznać, że jest nim każdy obiekt, w którym regularnie lub sporadycznie nocują turyści.

Obiekty noclegowe można podzielić na dwie podstawowe grupy:

- Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego;

  Turystyczny zakład zakwaterowania zbiorowego można opisać następująco: "obiekt noclegowy, który oferuje podróżnemu nocleg w pokoju lub innym pomieszczeniu, przy czym liczba oferowanych miejsc musi być większa niż pewne określone minimum, a ponadto nie chodzi o zakwaterowanie pojedynczej rodziny; wszystkie miejsca w obiekcie muszą podlegać jednolitemu zarządowi na zasadach komercyjnych, nawet jeśli nie ma on charakteru dochodowego".

  Do turystycznych zakładów zakwaterowania zbiorowego zaliczamy hotele i inne obiekty hotelarskie, obiekty specjalistyczne i inne obiekty zakwaterowania zbiorowego

- Kwatery prywatne.

  Prywatne kwatery turystyczne nie mieszczą się w kategorii zakładów zakwaterowania zbiorowego. Przez tę nazwę rozumie się pozostałe rodzaje turystycznych obiektów noclegowych, które ze względu na swój specyficzny charakter nie odpowiadają definicji zakładu, stanowiąc oddzielną grupę w podanej tu klasyfikacji.

  Prywatna kwatera turystyczna oferuje ograniczoną liczbę miejsc do wynajęcia odpłatnie lub nieodpłatnie. Każda jednostka mieszkalna (pokój, mieszkanie) jest więc samodzielna i zajmowana przez turystów zazwyczaj przez tydzień, dwa tygodnie lub miesiąc, albo przez właścicieli jako drugi dom lub dom letniskowy.

5.2.5. Komentarze do klasyfikacji stosowanych w kwestionariuszu Instytutu Turystyki

a) Obiekty noclegowe

W kwestionariuszu Instytutu Turystyki klasyfikacja obiektów noclegowych obejmuje następujące kategorie:

1. hotel, motel, zajazd itp.

2. pensjonat
3. prywatne mieszkanie rodziny lub znajomych
4. wynajęte kwatery prywatne
5. camping
6. inne

Kategoria 3 i 4 odpowiada definicji "kwater prywatnych" według WTO.

Należy zwrócić uwagę, że z reguły w przypadku badań ankietowych ocena, z jakiej bazy noclegowej korzystano, należy do respondenta. Stąd powstaje trudność w porównywaniu wyników takich badań z danymi zbieranymi w obiektach noclegowych, kiedy stosuje się oficjalną klasyfikację (np. według formularza KT-1).

b) Cele podróży

W kwestionariuszu Instytutu Turystyki lista celów pobytu jest bardziej rozbudowana niż w standardowej klasyfikacji WTO. Jest to uzasadnione specyfiką zagranicznej turystyki przyjazdowej do Polski, która sprawia, że warto wyodrębnić takie kategorie jak: "zakupy", "tranzyt", "dorywcza praca" i "odwiedziny w kraju lub miejscu pochodzenia". Z kolei "podróże w celach zdrowotnych" występują na tyle rzadko, że klasyfikują się w kategorii "inne".

Można zaproponować następujące porównanie obu klasyfikacji:

IT	WTO
1. interesy, sprawy służbowe	3. podróże w spr. zawodowych i w interesach
2. typowa turystyka 3. zakupy	1. wypoczynek, rekreacja, wakacje
4. odw. u krewnych, znajomych	2. odwiedziny u krewnych i znajomych
5. tranzyt	6. inne
6. dorywcza praca	3. podróże w spr. zawodowych i w interesach
7. odwiedziny w kraju lub miejscu pochodzenia	1. wypoczynek, rekreacja, wakacje
8. motywy religijne	5. podróże w celach religijnych, pielgrzymki
9. inne	6. inne 4. podróże w celach zdrowotnych

Kolejnym odstępstwem wynikającym ze specyfiki turystyki przyjazdowej do naszego kraju jest to, że wbrew sugestiom WTO, pozwalamy wskazać respondentom więcej niż jeden cel podróży. Dość typowe jest bowiem przyjeżdżanie do Polski w kilku celach: na przykład zakupy i odwiedziny u krewnych albo sprawy służbowe połączone ze zwiedzaniem. Rozważa się jednak przejście z czasem na zasadę pytania o główny cel podróży, czyli taki, że nie doszłoby do przyjazdu, gdyby dany cel nie istniał.

c) Analiza jednorodnych celów pobytu

W celu uchwycenia struktury jednorodnych celów pobytu dokonano odpowiednich przeliczeń odpowiedzi na pytanie o cele pobytu (wyniki przedstawiono w rozdziale 3.2.). Przyjęto następujący sposób postępowania:

Najpierw skumulowano niektóre szczegółowe kategorie, czyli np. do grupy przyjazdów "czysto turystycznych" zaliczono te osoby, które przyjechały z następujących powodów: typowa turystyka (wypoczynek, wakacje, zwiedzanie) i (lub) cele religijne i (lub) odwiedziny miejsca (kraju) pochodzenia.

Następnie wybrano tylko te osoby, które klasyfikują się wyłącznie w danej kategorii, tj. nie wybrały żadnej z pozostałych odpowiedzi. W rezultacie powstaje obraz jednorodnych typów motywów podróży:

1. tylko interesy
2. tylko turystyka
3. tylko zakupy lub dorywcza praca
4. tylko odw. u krewnych/ znajomych
5. tylko tranzyt lub inne

INSTYTUT TURYSTYKI BIBLIOTEKA W WARSZAWIE

Jako reszta pozostaje kategoria "mieszane", grupująca głównie osoby łączące cele służbowe lub zakupy z celami turystycznymi.

d) Odwiedzane regiony

Układ regionów, jaki przyjęliśmy w ankietach, wynikał za względów technicznych. Chodziło o maksymalną przejrzystość, tak by badani turyści, nie obeznani dobrze z naszą geografią, mogli się łatwo na zaproponowanej mapce odnaleźć. Respondentom przedstawiono mapkę Polski z zaznaczonymi dla orientacji ważniejszymi miastami i podziałem na regiony według układu: pas północny, środkowy i południowy; te z kolei podzielono na trzy pasy: zachodni, centralny i wschodni. W rezultacie powstało dziewięć regionów, których granice pokrywają się granicami województw.

Wyróżnione w naszej ankiecie regiony obejmują następujące województwa:

1. Północny-zachodni: szczecińskie, koszalińskie
2. Północny-środkowy: gdańskie, elbląskie, słupskie
3. Północny-wschodni: olsztyńskie, suwalskie
4. Środkowy-zachodni: poznańskie, gorzowskie, zielonogórskie, pilskie, leszczyńskie
5. Środkowy-centralny: warszawskie, łódzkie, częstochowskie, toruńskie, skierniewickie, bydgoskie, kieleckie, ciechanowskie, piotrkowskie, kaliskie, konińskie, radomskie, włocławskie, płockie, sieradzkie
6. Środkowy-wschodni: białostockie, przemyskie, lubelskie, rzeszowskie, siedleckie, zamojskie, chełmskie, ostrołęckie, bialskopodlaskie, łomżyńskie, tarnobrzeskie
7. Południowy-zachodni: wrocławskie, jeleniogórskie, wałbrzyskie, legnickie
8. Południowy-środkowy: katowickie, bielskie, opolskie,
9. Południowy-wschodni: krakowskie, nowosądeckie, krośnieńskie, tarnowskie.

6. Część tabelaryczna

Część tabelaryczna zawiera:

6.1. Syntetyczną charakterystykę przyjazdów w 1996 roku z wybranych krajów i tendencje zmian - na podstawie badań Instytutu Turystyki w latach 1994 - 1996; wykresy przedstawiają wybrane cechy pobytu.

6.2. Szczegółowe zestawienie wyników badań przeprowadzonych w 1996 roku:

1. Ogółem wszyscy turyści i w podziale na główne grupy krajów
2. Kraje b. ZSRR (Białoruś, Rosja, Litwa, Ukraina i pozostałe)
3. Wybrane kraje (lub grupy krajów) nie sąsiadujące z Polską

Szczegółowe tabele charakteryzujące turystów:

4. Według celów pobytu w Polsce
5. Według długości pobytu
6. Według wykorzystywanej bazy noclegowej
7. Według formy organizacyjnej przyjazdów do Polski.

6.1. Syntetyczna charakterystyka przyjazdów w 1996 roku z wybranych krajów

6.1.1. Ogółem wszyscy turyści

Liczba przyjazdów turystycznych		19 400 tys.	
Średnia długość pobytu:		4,9	wzrost (por. do 1995 r.)
Cele przyjazdów			
	turystyka	27%	spadek
	interesy, służbowe	39%	wzrost
	odw. u krewnych, znajomych	16%	spadek
	zakupy	26%	spadek
Grupy wieku			
	od 35 do 44 lat	41%	
	25 - 34 lat	27%	wzrost
	młodzież do 25 lat	6,6%	wzrost
Wykształcenie			
	średnie	34%	bez zmian
Polskie pochodzenie		9%	bez zmian

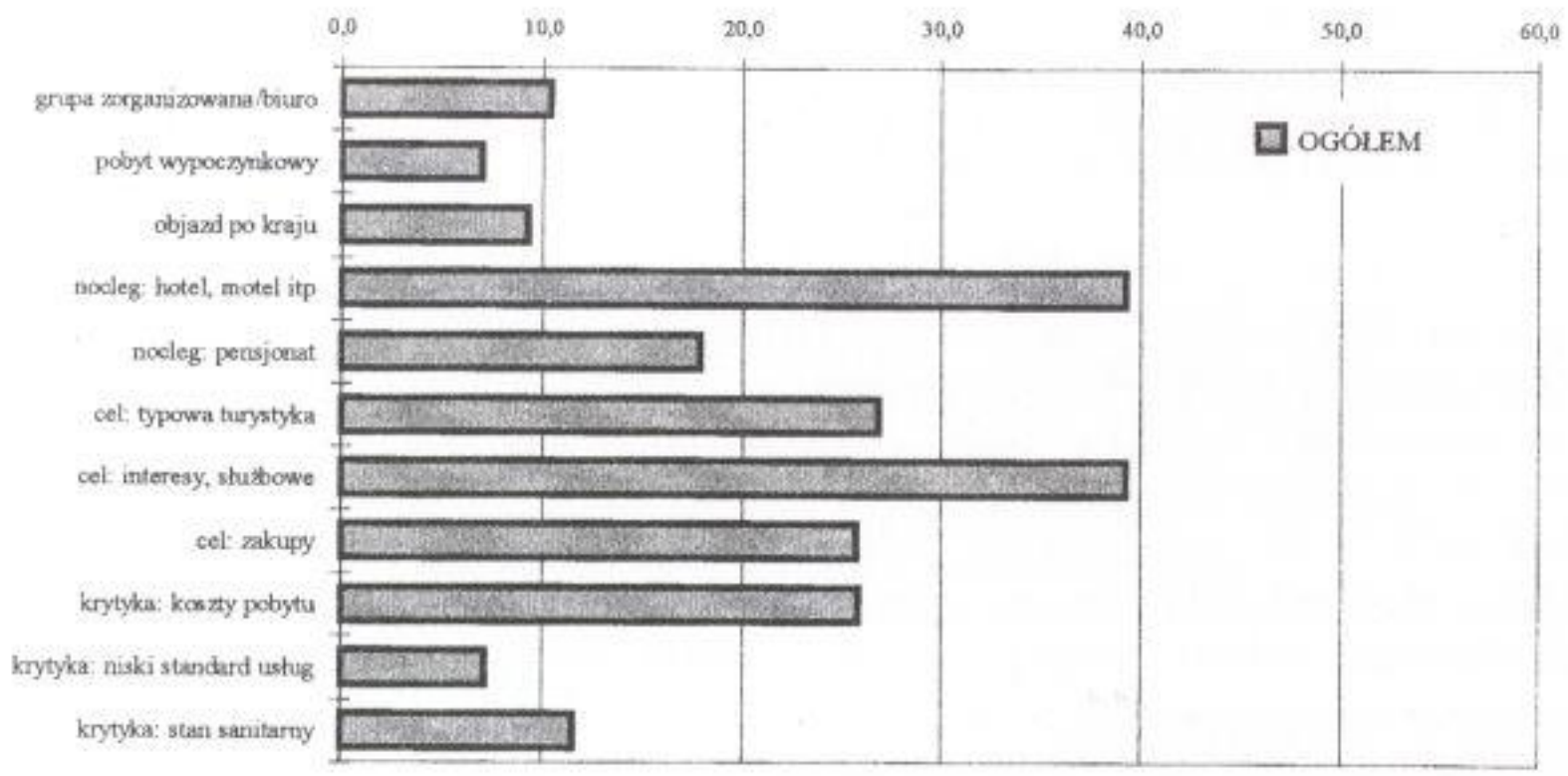

6.1.2. Niemcy

Liczba przyjazdów turystycznych		6 660 tys.	
Średnia długość pobytu:		4,8	wzrost (por. do 1995 r.)
Cele przyjazdów			
	turystyka	38%	wzrost
	interesy, służbowe	32%	wzrost
	odw. u krewnych, znajomych	16%	
	zakupy	13%	spadek
Grupy wieku			
	od 35 do 44 lat	39%	
	25 - 34 lat	33%	wzrost
	młodzież do 25 lat	8%	wzrost
Wykształcenie			
	średnie	55%	bez zmian
Polskie pochodzenie		10% - 12%	bez zmian

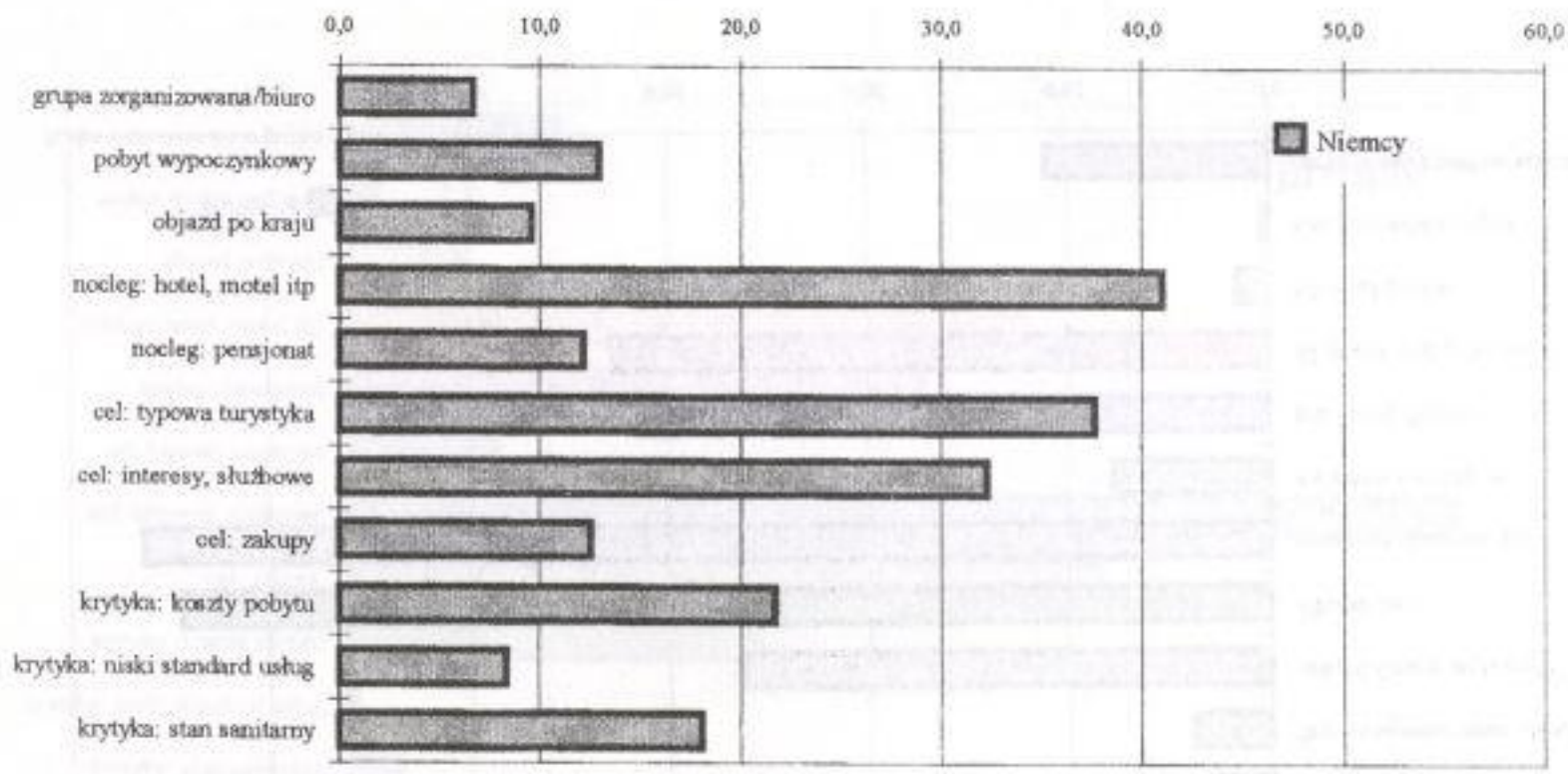

6.1.3. Białoruś

Liczba przyjazdów turystycznych		2 280 tys.	wzrost
Średnia długość pobytu		3,4	spadek
Cele przyjazdów			
	interesy, służbowe	56%	wzrost
	zakupy	54%	spadek
	odw. u krewnych, znajomych	12%	spadek
	turystyka	8%	spadek
Grupy wieku			
	35 do 44 lat	46%	bez zmian
	45 do 54 lat	27%	wzrost
	25 do 34 lat	21%	spadek
Wykształcenie			
	średnie	58%	spadek
	wyższe	34%	wzrost

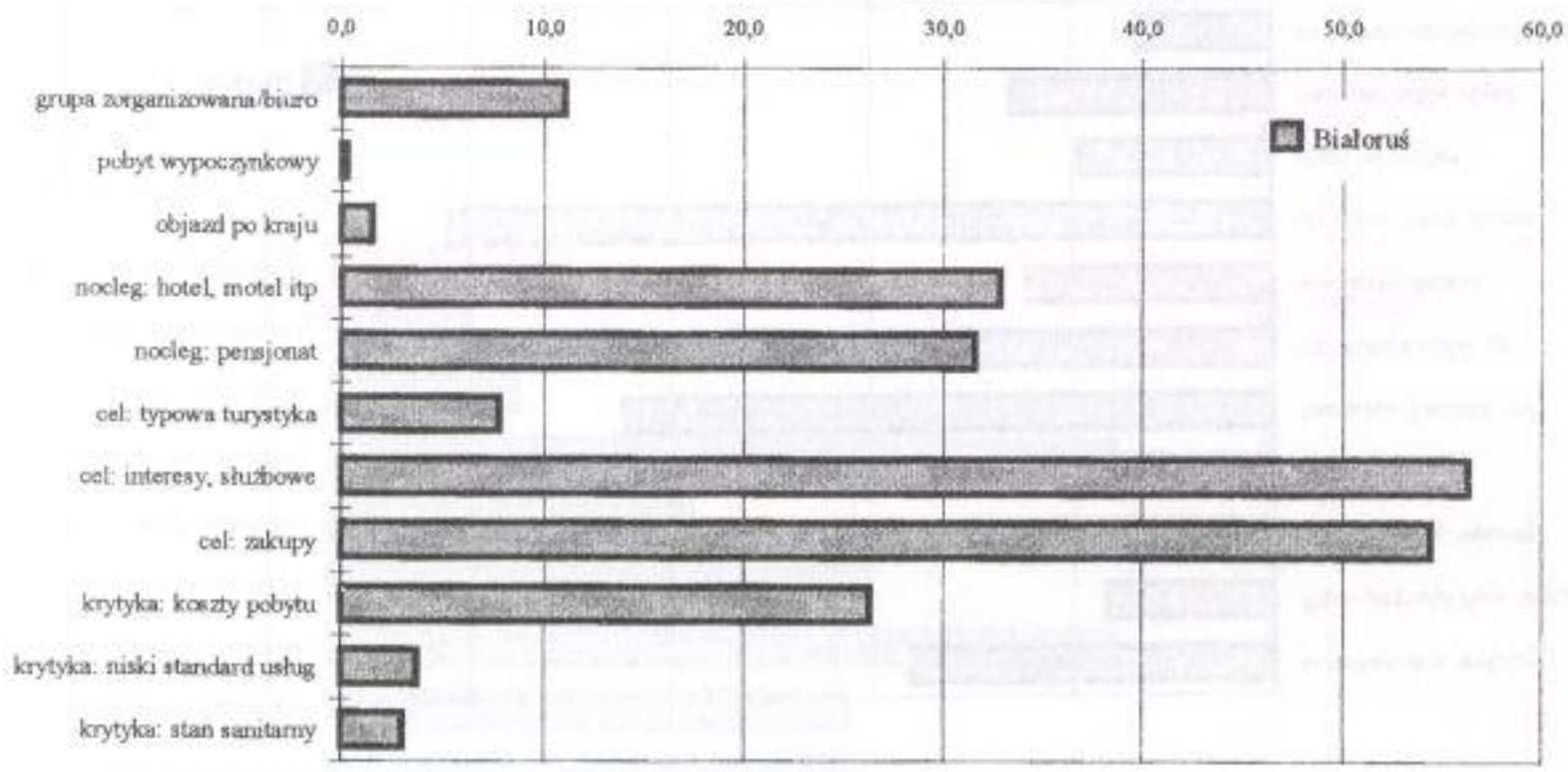

6.1.4. Ukraina

Liczba przyjazdów turystycznych	3 200 tys.	wzrost
Średnia długość pobytu	2,8	spadek
Cele przyjazdów		
interesy, służbowe	55%	wzrost
zakupy	37%	spadek
odw. u krewnych, znajomych	7%	spadek
turystyka	7%	spadek
Grupy wieku		
35 do 44 lat	44%	wzrost
45 do 55	25%	wzrost
25 do 34	21%	spadek
Wykształcenie		
średnie	67%	bez zmian
wyższe	12%	spadek
Polskie pochodzenie	5%	spadek

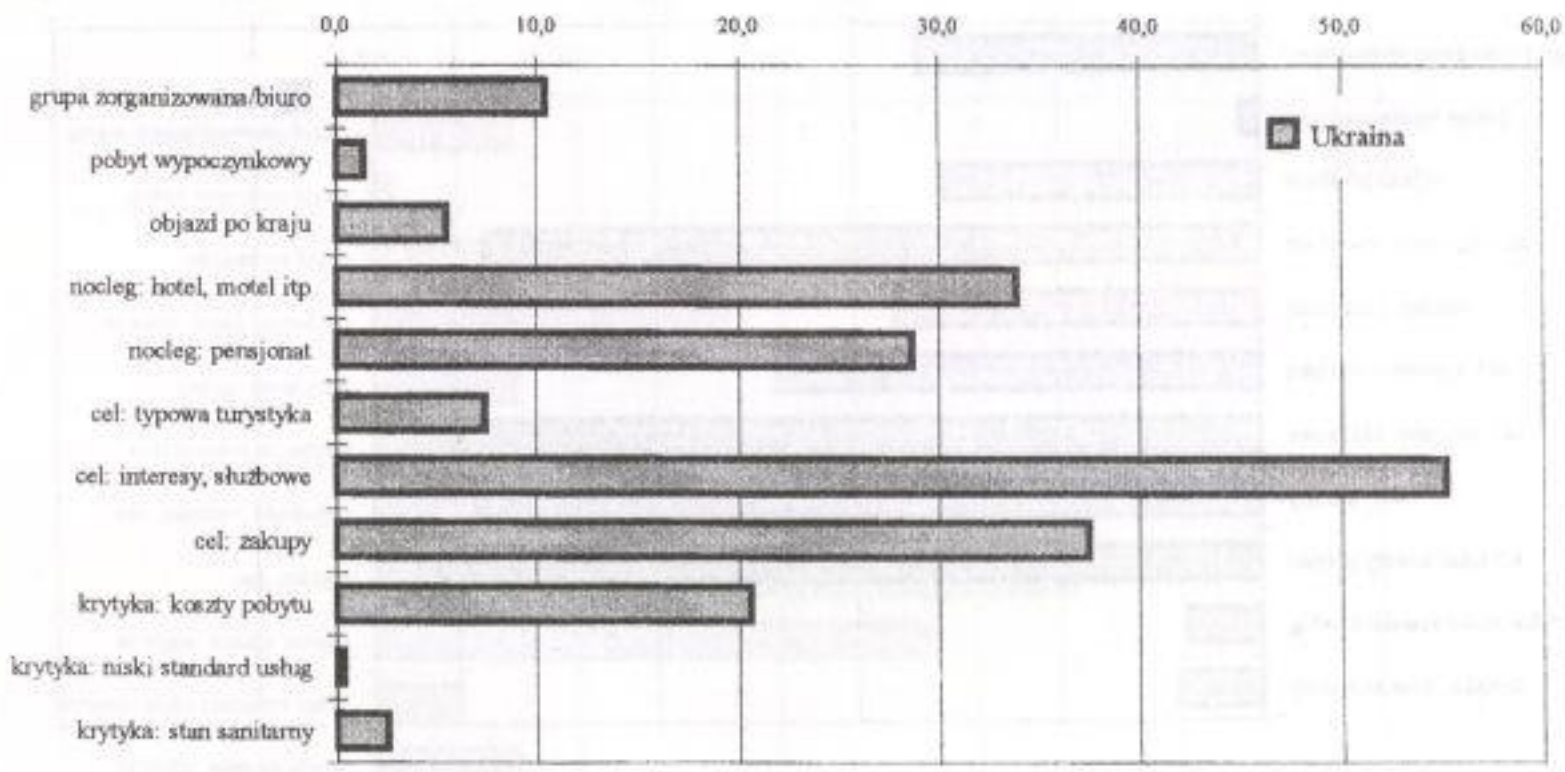

6.1.5. Rosja

Liczba przyjazdów turystycznych	1 800 tys.	spadek
Średnia długość pobytu	5,1	wzrost
Cele podróży		
interesy, służbowe	40%	wzrost
zakupy	39%	spadek
turystyka	24%	bez zmian
tranzyt	24%	wzrost
Grupy wieku		
25 do 34 lat	22%	spadek
35 do 54	45%	wzrost
Wykształcenie		
średnie	44%	spadek
wyższe	39%	wzrost

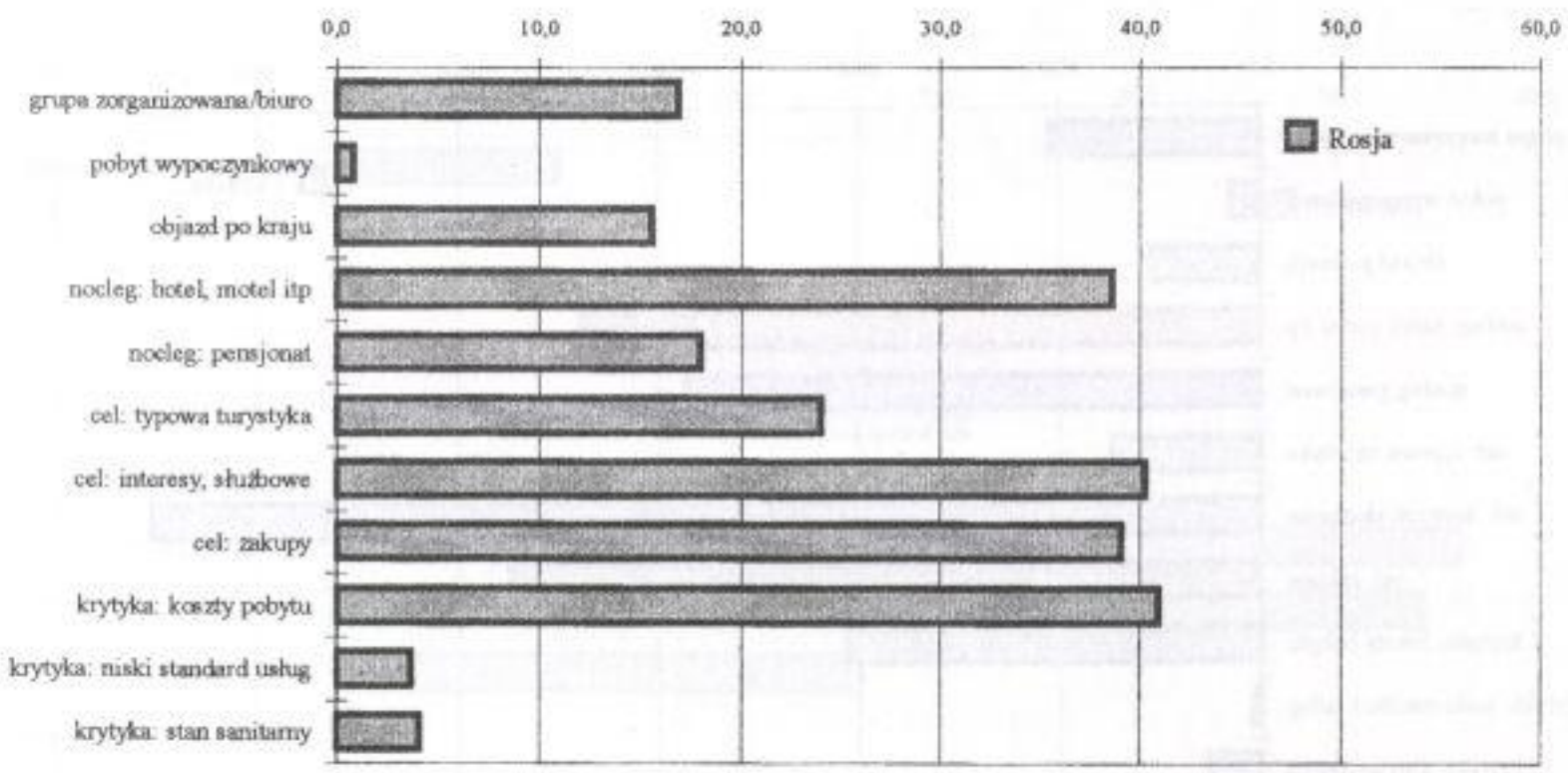

6.1.6. Litwa

Liczba przyjazdów turystycznych	985 tys.	wzrost
Średnia długość pobytu	3,5	bez zmian
Cele podróży		
zakupy	35%	spadek
interesy, służbowe	24%	wzrost
turystyka	18%	brak jednozn. tendencji
tranzyt	17%	wzrost
Grupy wieku		
25 do 34 lat	31%	bez zmian
35 do 44 lat	35%	spadek
45 do 54 lat	18%	wzrost
Wykształcenie		
średnie	50%	spadek
wyższe	36%	wzrost
Polskie pochodzenie	8%	spadek

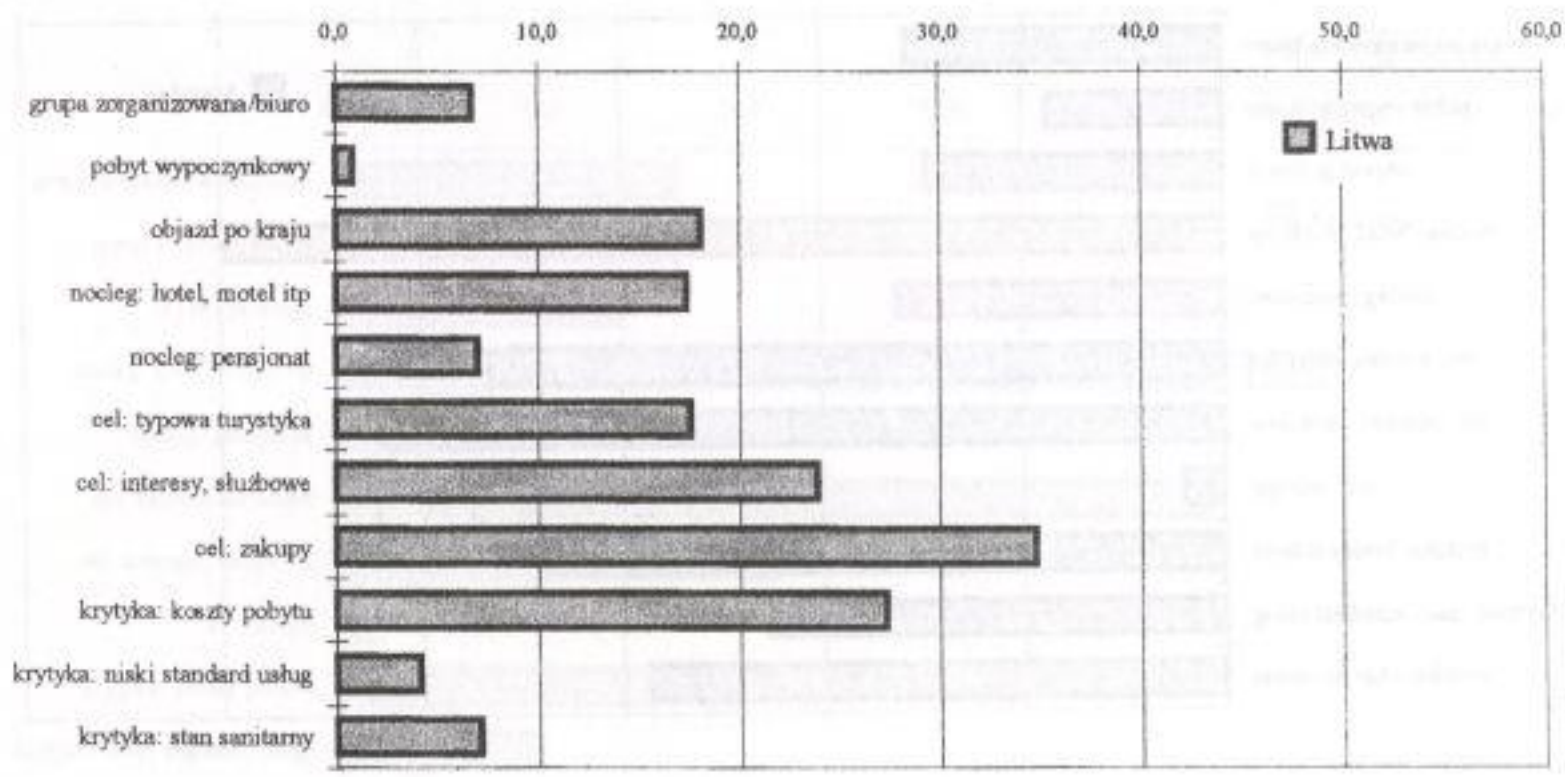

6.1.7. Austria

Liczba przyjazdów turystycznych		388,6 tys.	wzrost
Średnia długość pobytu		8,8	
		w porównaniu do 1995 r.	wzrost
Cele podróży			
	interesy, służbowe	42%	
	turystyka	37%	wzrost
	odw. u krewnych, znajomych	32%	wzrost
Grupy wieku			
	35 do 44 lat	41%	wzrost
	45 do 54 lat	26%	wzrost
Wykształcenie			
	wyższe	57%	wzrost
	średnie	35%	spadek
Polskie pochodzenie		ponad 10%	wzrost

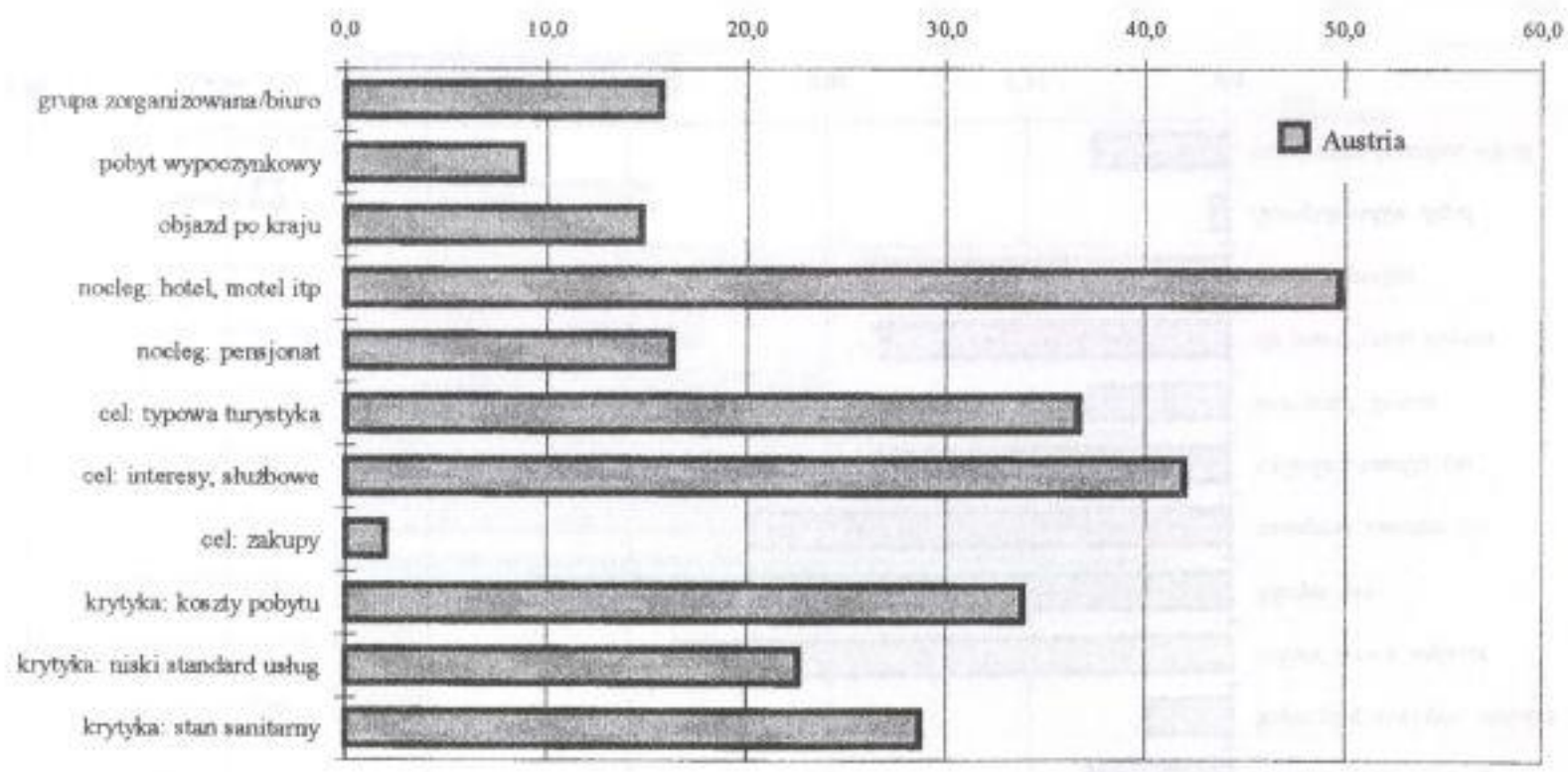

6.1.8. Beneluks

Liczba przyjazdów turystycznych		(tys.)	
	Belgia	150	
	Holandia	348,9	
Średnia długość pobytu		5,7	wzrost
Cele podróży			
	turystyka	44%	spadek
	odw. u krewnych, znajomych	27%	wzrost
	interesy, służbowe	22%	wzrost
Belgia charakteryzuje się większym udziałem podróży służbowych (30%)			
Grupy wieku			
	25 do 34 lat	27%	wzrost
	35 do 44	36%	bez zmian
	do 24 lat	10%	wzrost
	Holendrzy są przeciętnie starsi		
Wykształcenie			
	wyższe	41%	w por. do 1995 r. wzrost
	średnie	48%	w por. do 1995 r. spadek
Polskie pochodzenie		ponad 10%	wzrost

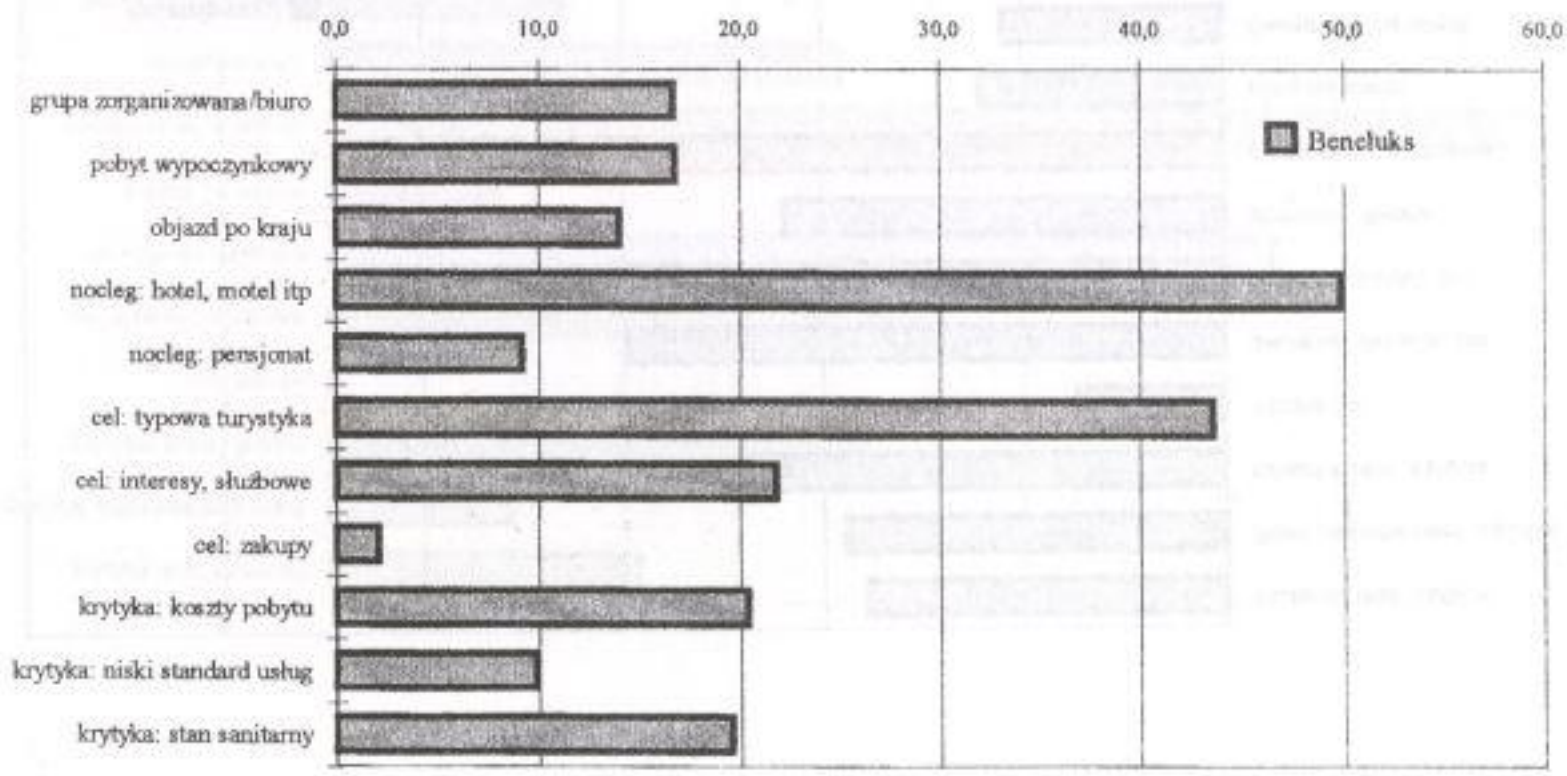

6.1.9. Skandynawia

Liczba przyjazdów turystycznych		(tys.)	
	ogółem	450,9	spadek
	Szwecja	199,3	bez zmian
	Dania	144,0	spadek
	Norwegia	54,3	bez zmian
	Finlandia	53,3	spadek
Średnia długość pobytu 6,4		wzrost	
Cele podróży			
	turystyka	43%	wzrost
	interesy, służbowe	30%	brak jednozn. tendencji
	odw. u krewnych, znajomych	26%	wzrost
Grupy wieku			
	35 do 44 lat	40%	wzrost
	25 do 34 lat	31%	wzrost
Polskie pochodzenie	ok. 10%	bez zmian	

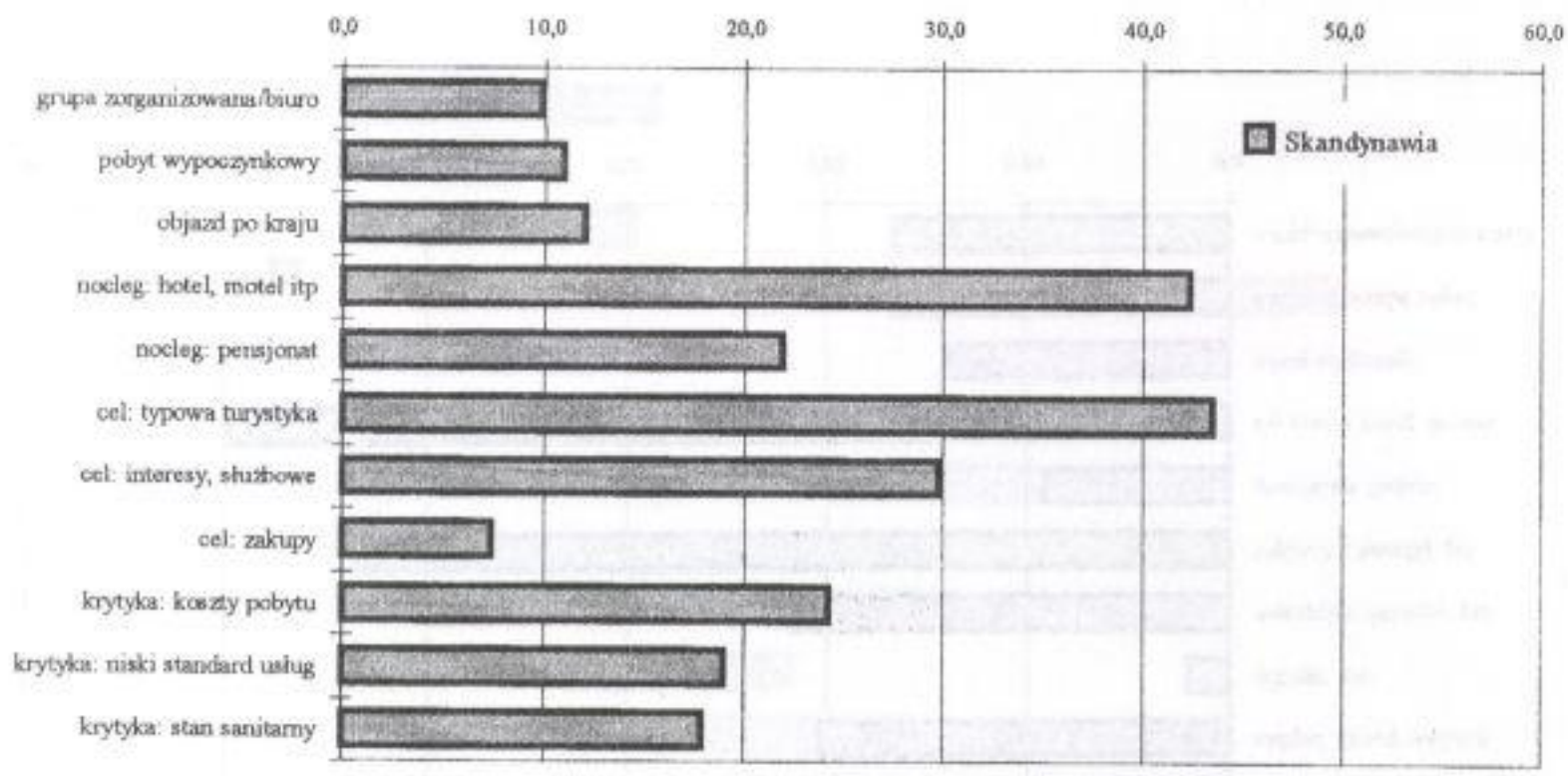

6.1.10. Francja

Liczba przyjazdów turystycznych		303,3 tys.	spadek
Średnia długość pobytu		5,8	bez zmian
Cele podróży			
	turystyka	47%	brak jednozn. tendencji
	interesy, służbowe	30%	wzrost
	odw. u krewnych, znajomych	18%	wzrost
Grupy wieku			
	25 do 34 lat	36%	brak jednozn. tendencji
	35 do 44 lat	31%	wzrost
	do 25 lat	13%	wzrost
Wykształcenie			
	wyższe	37%	spadek
	średnie	56%	wzrost
Polskie pochodzenie		ok. 10%	spadek

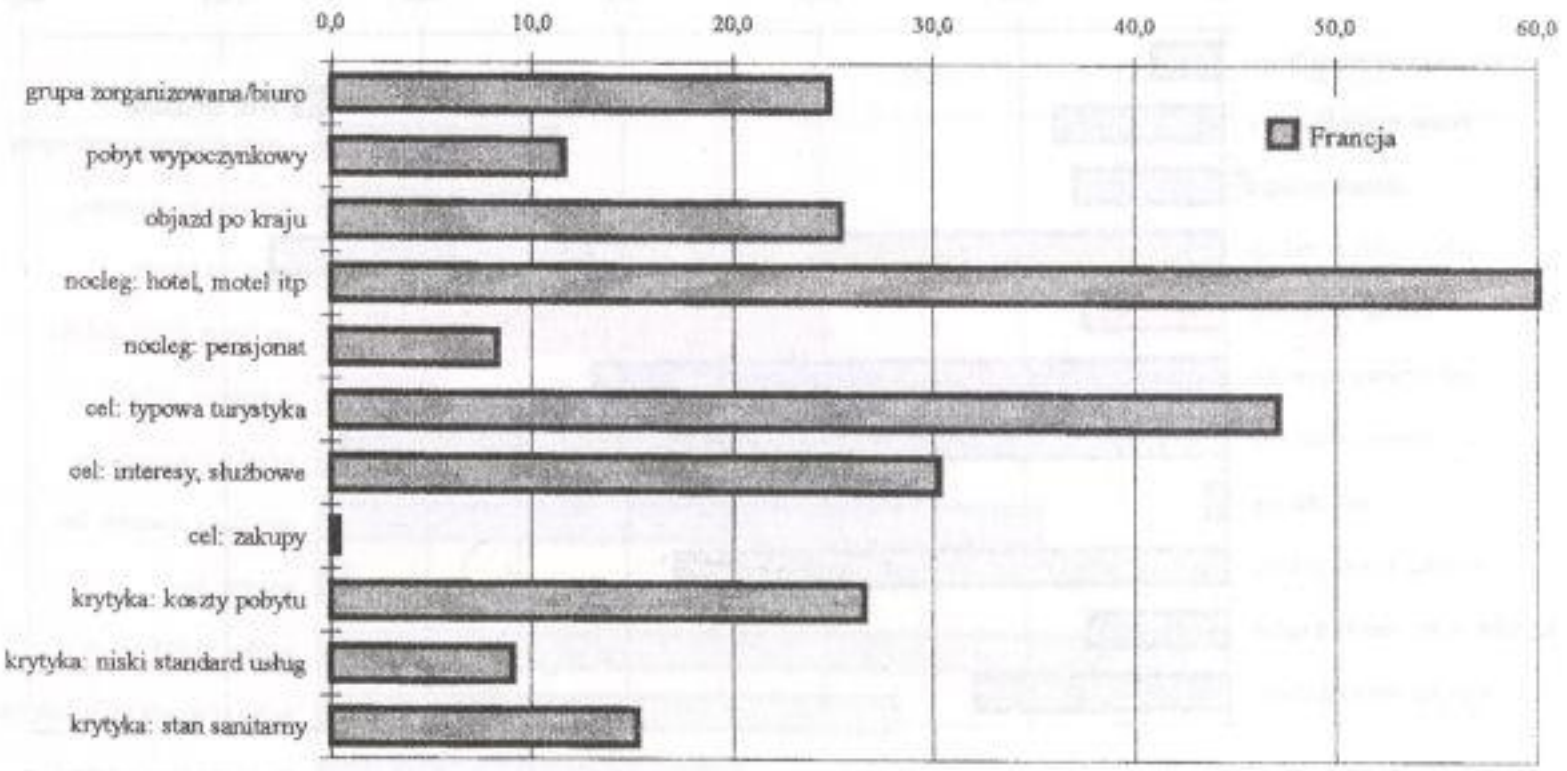

6.1.11. W. Brytania

Liczba przyjazdów turystycznych	217,5 tys.	bez zmian
Średnia długość pobytu	4,0	spadek
Cele podróży		
interesy, służbowe	44%	brak jednozn. tendencji
turystyka	32%	brak jednozn. tendencji
odw. u krewnych i znajomych	22%	wzrost
Grupy wieku		
35 do 44 lat	38%	brak jednozn. tendencji
25 do 34 lat	31%	bez zmian
do 24 lat	12%	wzrost
Wykształcenie		
wyższe	47%	brak jednozn. tendencji

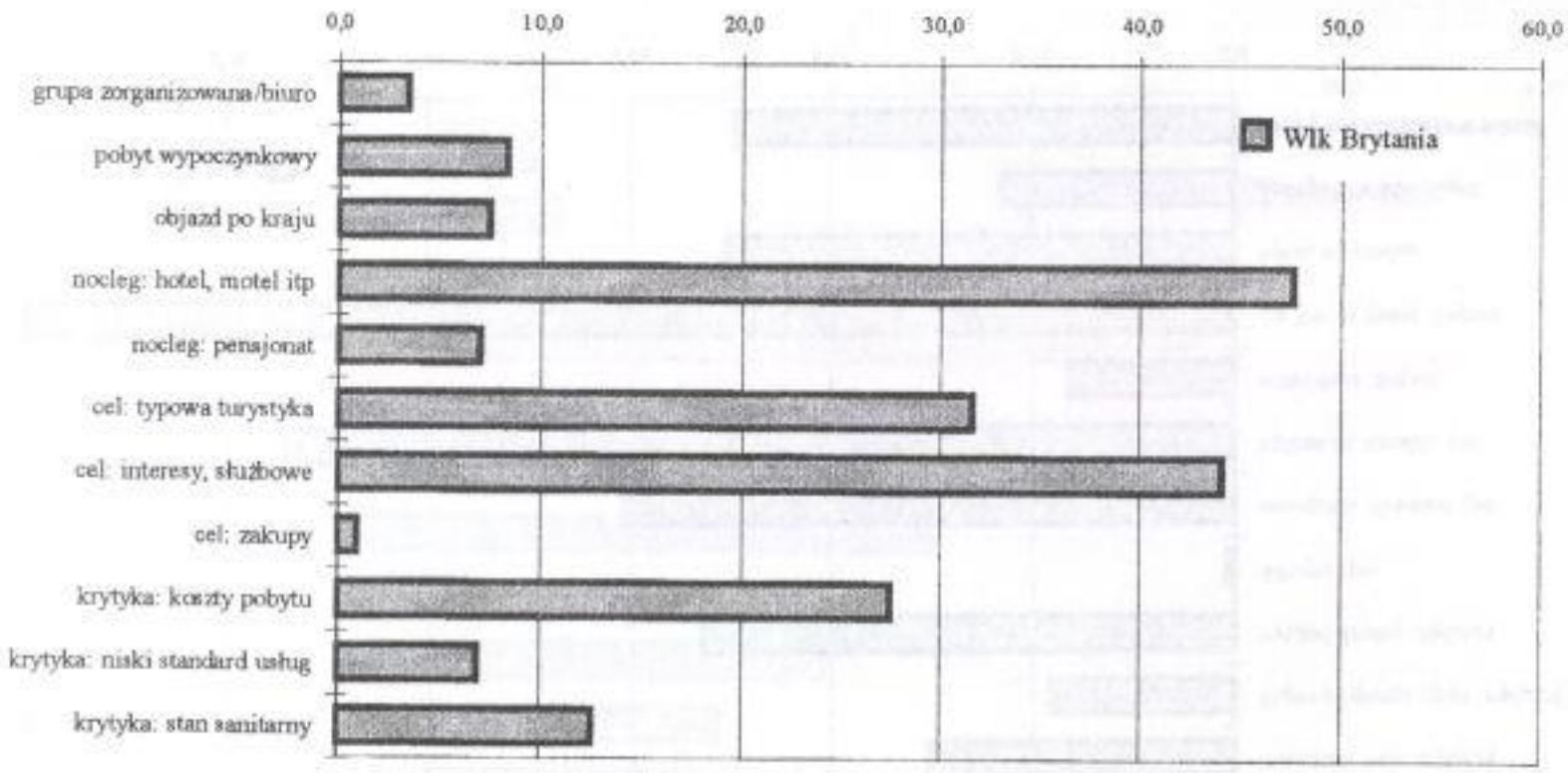

6.1.12. USA i Kanada

Liczba przyjazdów turystycznych		(tys.)	
	USA	216,8	
	Kanada	24,6	
Średnia długość pobytu		19,1	wzrost
Cele podróży			
	turystyka	31%	spadek
	interesy, służbowe	36%	wzrost
	odw. u krewnych, znajomych	36%	brak jednozn. tendencji
Grupy wieku			
	25 do 34 lat	25%	wzrost
	35 do 44 lat	44%	wzrost
Wykształcenie			
	wyższe	50%	brak jednozn. tendencji
Polskie pochodzenie		ok. 40%	bez zmian

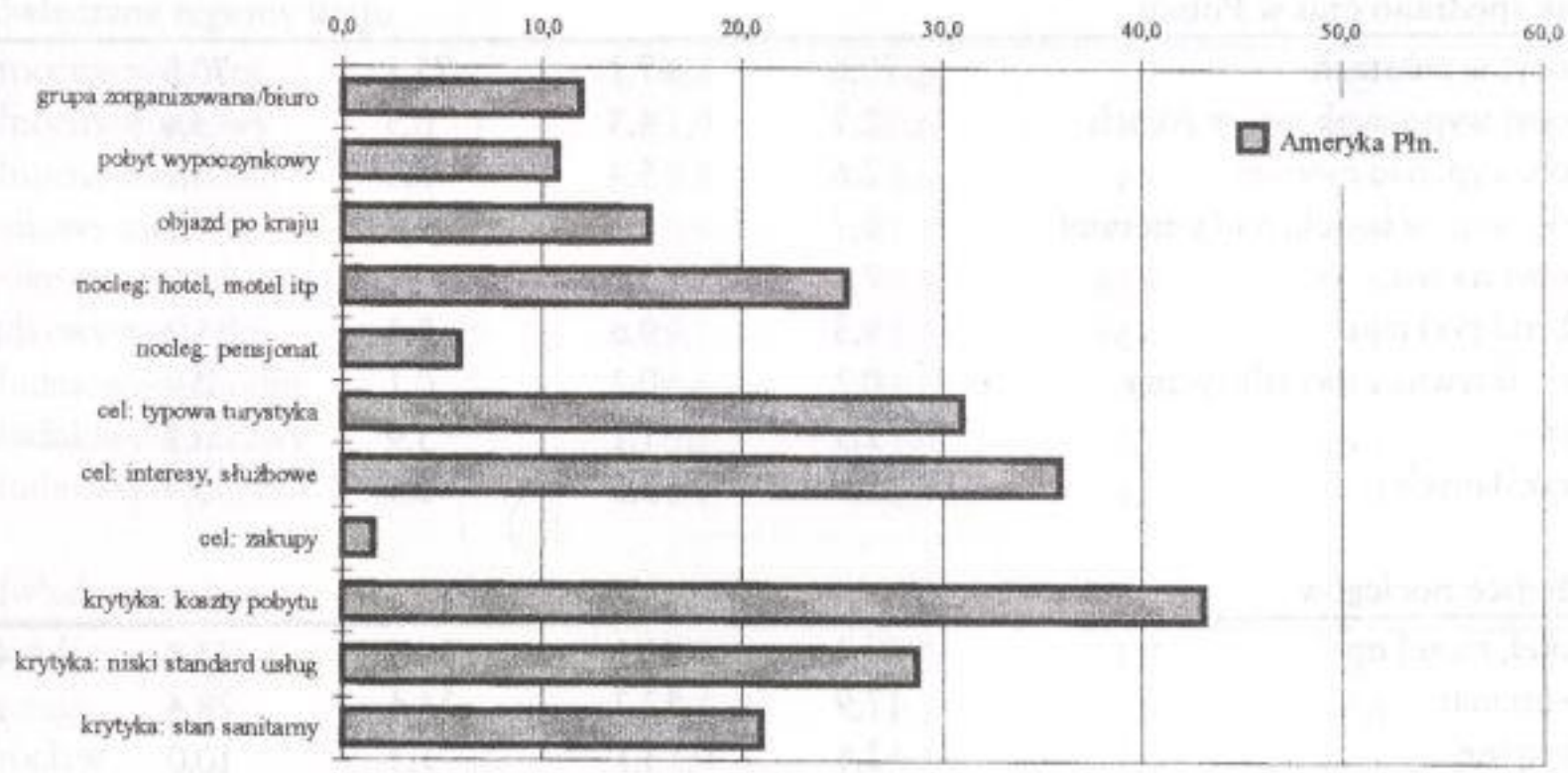

6.2. Szczegółowe zestawienie wyników badań

6.2.1. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku według głównych krajów

	OGÓŁEM	Niemcy	b. ZSRR	Czechy i Słowacja	Pozostałe
Udział w ruchu turystycznym	100,0	34,3	47,2	2,8	15,7
Długość pobytu (liczba noclegów)					
Średnia	4,9	4,9	3,5	6,4	8,5
	%	%	%	%	%
1 do 3 noclegów	56,6	52,3	70,2	31,0	31,8
4 do 7 noclegów	24,4	29,5	17,2	38,5	31,0
8 - 28 noclegów	18,1	17,8	12,3	29,6	32,9
ponad 28 noclegów	1,0	0,4	0,3	0,9	4,3
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana (biuro podróży)	10,4	6,7	11,9	5,3	15,0
indywidualnie, przy udziale biura	6,1	8,3	3,9	6,9	7,2
indywidualnie	82,3	84,3	82,3	87,1	77,3
brak danych	1,2	0,7	1,9	0,7	0,5
Jak spędzano czas w Polsce					
pobyt w miastach	70,6	67,2	75,1	70,6	65,1
pobyt wypoczynkowy w górach	2,7	4,3	0,5	3,4	5,1
pob. wyp. nad morzem	2,6	5,4	0,3	4,7	2,7
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	1,7	3,3	0,2	2,2	2,5
pobyt na wsi	7,6	5,6	10,1	1,9	5,8
objazd po kraju	9,3	9,6	7,3	15,2	13,6
tur. aktywna i specjalistyczna	0,2	0,2	0,1	0,9	0,4
inne	2,5	1,1	3,9	0,3	1,7
brak danych	2,8	3,2	2,5	0,9	3,2
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	39,3	41,1	34,4	43,8	48,3
pensjonat	17,9	12,2	23,4	28,4	12,5
camping	2,4	3,1	1,3	10,0	2,8
kwatery prywatne	11,3	14,0	10,2	5,4	9,8
mieszkanie rodziny lub znajomych	12,6	16,2	9,3	8,9	14,9
inne	6,5	0,4	13,6	1,1	0,9
brak danych	10,0	13,1	7,8	2,3	10,8
Która wizyta?					
pierwsza	15,7	17,2	8,2	16,3	33,9
druga	19,6	23,3	13,8	29,2	26,6
trzecia	19,3	18,2	20,6	33,5	15,9
czwarta i +	44,0	40,1	56,0	20,6	22,9
brak danych	1,3	1,3	1,5	0,4	0,7

	OGÓŁEM	Niemcy	b. ZSRR	Czechy i Słowacja	Pozostałe
Środki transportu					
samolot	6,2	3,7	1,6	1,9	25,6
samochód	68,9	85,9	60,9	86,4	51,7
ciężarówka	3,4	1,5	5,0	4,4	2,7
pociąg	10,6	3,5	19,5	1,8	2,6
prom	1,5	0,6	0,0	0,1	8,2
autokar	8,5	3,8	12,3	5,1	8,5
inne	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0
brak danych	0,7	0,9	0,6	0,3	0,7
Cele pobytu w Polsce					
typowa turystyka	26,9	37,7	12,7	53,2	39,2
odw. u krewnych, znajomych	15,8	16,3	9,5	40,0	28,0
interesy, służbowe	39,3	32,3	46,0	38,3	35,7
dorywcza praca	2,9	1,3	4,7	0,5	1,7
zakupy	25,8	12,6	43,5	22,4	5,3
motywy religijne	2,3	3,7	1,2	1,1	2,7
odw. miejsca pochodzenia	2,7	4,6	0,4	1,1	5,5
tranzyt	8,0	3,3	12,7	5,5	5,3
inne	4,6	2,7	7,5	0,0	1,5
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	6,4	9,6	1,7	4,5	12,8
północny-środkowy	11,9	20,6	3,7	6,8	16,8
północny-wschodni	3,8	5,6	2,8	1,4	3,1
środkowy-zachodni	16,9	32,1	5,5	5,9	17,8
środkowy-centralny	43,3	35,6	42,8	50,8	60,1
środkowy-wschodni	29,1	7,5	54,4	8,6	8,0
południowy-zachodni	6,6	11,3	1,8	17,6	8,0
południowy-środkowy	5,7	7,6	0,7	26,3	12,0
południowy-wschodni	10,2	10,3	4,0	32,0	23,5
Odwiedzane miasta					
Gdańsk	7,9	14,0	1,7	1,7	12,9
Szczecin	4,3	6,7	1,5	0,6	7,6
Wrocław	4,9	8,1	1,3	15,1	6,1
Łódź	2,4	3,7	1,3	1,5	2,8
Poznań	10,0	18,8	3,4	3,3	10,7
Kraków	7,0	6,8	2,7	23,2	16,8
Warszawa	29,0	22,0	30,3	37,6	39,3
Katowice	2,8	4,2	0,4	14,5	4,3
Białystok	8,6	1,5	17,3	0,9	1,1
Lublin	9,1	1,2	18,1	2,1	2,3
Częstochowa	2,1	2,4	1,3	2,2	3,5

	OGÓŁEM	Niemcy	b. ZSRR	Czechy i Słowacja	Pozostałe
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	25,9	21,7	26,8	31,1	31,6
uciążliwy dojazd	12,1	15,3	7,8	25,0	14,7
organizacja podróży lub pobytu	5,5	5,1	4,8	6,5	7,9
brak atrakcji turystycznych	3,0	4,0	1,1	6,6	5,1
brak informacji	6,1	6,6	2,8	10,1	13,7
niski standard usług	7,2	8,4	2,4	14,4	17,2
stan sanitarny	11,6	18,1	3,3	17,4	19,7
inne	2,2	0,4	4,4	0,0	0,3
niczego nie krytykowano	40,3	36,7	53,0	1,7	19,2
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	91,0	95,3	88,1	99,1	88,8
Dane demograficzne					
kobiety	36,7	33,0	39,4	41,2	36,1
mężczyźni	60,2	62,9	57,8	58,2	61,6
brak danych	3,1	4,0	2,8	0,6	2,2
wiek do 24 lat	6,6	8,1	5,0	6,2	7,7
25-34	26,6	32,8	21,7	24,7	27,5
35-44	41,3	38,8	43,6	45,2	39,9
45-54	19,6	15,0	23,6	20,9	18,2
55-64	4,5	4,6	3,9	2,2	5,9
brak danych	1,4	0,7	2,2	0,8	0,8
wykształcenie wyższe	34,1	35,3	26,4	57,3	48,8
średnie	53,4	55,0	56,6	37,8	43,7
podstawowe	8,3	5,6	12,5	1,2	4,0
brak danych	4,2	4,2	4,4	3,6	3,5
pracujący	84,1	89,2	78,2	92,5	88,0
uczniowie, studenci	4,2	4,3	2,7	7,0	7,4
deklarują polskie pochodzenie	8,7	11,9	5,2	2,7	12,8

6.2.2. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku z krajów byłego ZSRR

	Białoruś	Rosja	Litwa	Ukraina	inne b. ZSRR
(razem b. ZSRR = 100%)					
Udział w ruchu turystycznym	24,9	19,7	10,8	34,9	9,8
Długość pobytu (liczba noclegów)					
Średnia	3,4	5,1	3,5	2,8	3,9
	%	%	%	%	%
1 do 3 noclegów	67,3	52,2	67,2	81,8	75,3
4 do 7 noclegów	17,9	26,4	17,5	12,9	11,1
8 noclegów i więcej	14,8	21,4	15,3	5,3	13,6
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana (biuro podróży)	11,1	16,9	6,7	10,5	15,0
indywidualnie, przy udziale biura	1,2	4,1	2,3	3,2	19,1
indywidualnie	86,6	78,5	88,7	86,0	49,6
brak danych	1,1	0,5	2,3	0,3	16,3
Jak spędzano czas w Polsce					
pobyt w miastach	84,5	74,7	56,1	72,1	82,5
pobyt wypoczynkowy w górach	0,1	0,5	0,9	0,8	0,0
pob. wyp. nad morzem	0,1	0,2	0,0	0,4	1,1
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	0,1	0,2	0,0	0,2	1,1
pobyt na wsi	9,8	0,0	5,2	18,3	3,6
objazd po kraju	1,6	15,6	18,1	5,5	0,0
tur. aktywna i specjalistyczna	0,4	0,0	0,2	0,0	0,0
inne	2,6	5,9	14,3	1,0	3,9
brak danych	0,8	3,0	5,2	1,6	7,8
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	32,9	38,6	17,4	33,9	53,5
pensjonat	31,6	18,0	7,0	28,6	3,6
camping	0,7	2,9	3,6	0,4	0,0
kwatery prywatne	11,3	14,2	19,3	6,4	2,2
mieszkanie rodziny lub znajomych	7,5	6,6	22,0	7,4	15,8
inne	10,1	9,7	22,8	17,1	7,2
brak danych	5,9	9,9	8,0	6,1	17,7
Która wizyta?					
pierwsza	3,8	18,8	7,6	3,0	22,2
druga	17,2	22,0	12,8	7,6	11,4
trzecia	29,3	17,7	17,0	17,1	19,4
czwarta i +	49,6	40,9	59,5	71,8	35,2
brak danych	0,2	0,7	3,1	0,5	11,9

	Białoruś	Rosja	Litwa	Ukraina	inne b. ZSRR
Środki transportu					
samolot	0,3	6,4	0,2	0,1	2,5
samochód	41,8	45,2	73,2	82,0	49,0
ciężarówka	3,1	5,0	16,9	2,0	12,2
pociąg	41,6	29,8	0,0	4,7	11,1
prom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
autokar	12,7	12,1	9,2	11,0	22,4
inne	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0
brak danych	0,2	1,6	0,4	0,0	2,8
Cele pobytu w Polsce					
typowa turystyka	7,8	24,0	17,6	7,4	20,2
odw. u krewnych, znajomych	12,2	7,7	17,7	6,9	6,6
interesy, służbowe	56,4	40,3	23,8	55,2	5,5
dorywcza praca	1,3	1,0	0,5	10,5	3,6
zakupy	54,5	39,1	34,8	37,5	57,6
motywy religijne	1,2	2,4	0,9	0,4	2,2
odw. miejsca pochodzenia	0,1	0,4	0,0	0,8	0,0
tranzyt	4,4	24,9	17,6	5,2	41,3
inne	1,1	7,1	7,8	12,0	8,9
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	0,1	6,3	2,6	0,5	0,0
północny-środkowy	0,2	9,2	5,7	2,0	7,8
północny-wschodni	1,1	3,7	16,4	0,1	2,8
środkowy-zachodni	2,0	12,1	9,6	2,8	8,6
środkowy-centralny	44,6	58,3	40,1	37,4	23,8
środkowy-wschodni	66,6	24,7	38,4	70,9	28,3
południowy-zachodni	0,1	3,6	2,1	2,3	0,0
południowy-środkowy	0,7	1,1	1,6	0,4	0,0
południowy-wschodni	1,6	9,5	1,5	3,9	2,2
Odwiedzane miasta					
Gdańsk	0,2	3,6	3,1	1,8	0,0
Szczecin	0,1	5,6	1,8	0,5	0,0
Wrocław	0,0	2,8	1,3	1,7	0,0
Łódź	1,0	2,0	0,0	1,5	1,1
Poznań	0,4	8,9	3,7	2,3	4,7
Kraków	1,4	7,9	0,4	1,8	1,1
Warszawa	35,6	41,0	26,8	26,4	5,5
Katowice	0,4	0,7	0,6	0,3	0,0
Białystok	41,4	11,5	13,7	7,3	1,1
Lublin	7,7	3,6	0,4	41,1	1,1
Częstochowa	0,2	0,7	0,2	2,9	0,0

	Białoruś	Rosja	Litwa	Ukraina	inne b. ZSRR
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	26,3	41,0	27,3	20,6	20,8
uciążliwy dojazd	8,3	5,2	19,1	7,1	2,2
organizacja podróży lub pobytu	4,9	9,1	2,4	2,6	6,9
brak atrakcji turystycznych	1,9	1,4	0,8	0,3	2,2
brak informacji	2,6	4,1	6,4	1,6	1,1
niski standard usług	3,8	3,7	4,1	0,4	1,1
stan sanitarny	3,1	4,1	7,1	2,6	0,0
inne	2,2	3,1	7,2	6,7	1,1
niczego nie krytykowano	52,1	36,1	35,6	63,5	72,6
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	91,9	88,6	75,6	94,6	55,7
Dane demograficzne					
kobiety	42,5	42,5	39,4	37,2	31,0
mężczyźni	56,9	55,6	55,5	60,9	53,7
brak danych	0,6	1,9	5,1	1,8	15,2
wiek do 24 lat	1,6	5,6	6,7	4,7	15,8
25-34	20,9	22,3	30,8	21,3	12,5
35-44	46,3	45,5	34,6	44,6	34,6
45-54	26,7	21,7	18,4	25,4	15,0
55-64	3,8	3,4	4,8	2,7	10,8
brak danych	0,7	1,5	4,7	1,3	11,4
wykształcenie wyższe	34,7	38,8	36,6	11,9	23,3
średnie	58,6	44,3	50,5	66,8	39,1
podstawowe	4,9	11,6	7,9	19,8	11,4
brak danych	1,8	5,3	5,0	1,5	26,3
pracujący	84,3	81,0	70,7	81,4	41,3
uczniowie, studenci	1,0	4,2	3,7	2,6	4,4
deklarują polskie pochodzenie	6,2	3,0	8,5	5,4	2,2

6.2.3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku z pozostałych ważniejszych krajów

	Austria	Beneluks	Francja	Wlk Brytania
Udział w ruchu turystycznym ogółem kraje nie sąsiednie=100%	12,4	16,0	9,7	7,0
Długość pobytu (liczba noclegów)				
Średnia	8,8	5,7	5,8	4,0
	%	%	%	%
1 do 3 noclegów	33,9	36,1	40,1	55,6
4 do 7 noclegów	26,1	41,6	33,9	31,6
8 - 28 noclegów	35,4	21,8	25,4	12,8
ponad 28 noclegów	4,6	0,5	0,6	0,0
Forma organizacyjna				
grupa zorganizowana (biuro podróży)	15,8	16,7	24,8	3,5
indywidualnie, przy udziale biura	3,9	9,5	9,1	8,9
indywidualnie	80,2	73,8	65,2	87,2
brak danych	0,0	0,0	0,9	0,5
Jak spędzano czas w Polsce				
pobyt w miastach	70,3	53,5	53,6	74,4
pobyt wypoczynkowy w górach	1,0	9,5	5,5	4,5
pob. wyp. nad morzem	2,3	3,1	4,0	2,5
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	5,5	4,2	2,1	1,4
pobyt na wsi	4,6	8,3	3,3	4,6
objazd po kraju	14,8	14,0	25,4	7,5
tur. aktywna i specjalistyczna	0,0	0,9	0,6	0,4
inne	0,7	3,2	1,8	2,1
brak danych	0,9	3,3	3,7	2,6
Miejsce noclegów				
hotel, motel itp	49,8	49,9	60,1	47,7
pensjonat	16,3	9,2	8,3	7,1
camping	3,9	1,1	3,1	1,3
kwatery prywatne	8,7	10,4	4,5	9,0
mieszkanie rodziny lub znajomych	16,9	14,6	11,9	16,8
inne	0,7	2,3	0,5	0,9
brak danych	3,8	12,4	11,7	17,1
Która wizyta?				
pierwsza	26,2	26,8	38,8	32,1
druga	26,8	28,6	26,4	26,4
trzecia	15,9	19,0	14,1	14,5
czwarta i +	30,2	24,1	20,1	25,6
brak danych	1,0	1,5	0,6	1,4

	Austria	Beneluks	Francja	Wlk Brytania
Środki transportu				
samolot	29,0	12,0	8,6	12,6
samochód	56,7	67,4	58,2	79,5
ciężarówka	1,6	0,2	5,5	1,4
pociąg	1,0	5,7	3,8	2,3
prom	3,3	0,0	2,7	0,2
autokar	8,1	14,0	20,8	2,5
inne	0,0	0,0	0,1	0,1
brak danych	0,3	0,8	0,3	1,4
Cele pobytu w Polsce				
typowa turystyka	36,7	43,6	47,2	31,6
odw. u krewnych, znajomych	32,2	27,7	18,7	22,6
interesy, służbowe	42,0	21,8	30,3	44,2
dorywcza praca	0,2	1,7	1,6	0,5
zakupy	2,0	2,1	0,4	1,0
motywy religijne	1,5	4,0	1,9	2,9
odw. miejsca pochodzenia	1,6	5,1	2,8	2,7
tranzyt	9,3	3,1	4,0	6,8
inne	1,8	2,4	1,4	2,8
Odwiedzane regiony kraju				
północny-zachodni	7,6	15,5	14,5	19,4
północny-środkowy	12,6	26,0	34,8	19,3
północny-wschodni	4,2	4,0	3,9	3,9
środkowy-zachodni	12,2	23,2	29,2	26,0
środkowy-centralny	62,6	49,2	58,4	46,5
środkowy-wschodni	6,2	4,2	5,9	1,9
południowy-zachodni	12,3	3,7	6,7	6,9
południowy-środkowy	20,5	5,2	7,9	4,9
południowy-wschodni	18,4	25,4	33,3	9,5
Odwiedzane miasta				
Gdańsk	8,4	20,8	30,3	15,6
Szczecin	1,5	9,9	11,2	18,1
Wrocław	9,9	2,9	5,2	4,5
Łódź	1,5	2,8	4,2	4,0
Poznań	4,4	15,0	26,4	14,4
Kraków	12,2	19,4	29,7	5,4
Warszawa	42,3	32,2	43,5	30,4
Katowice	8,5	2,3	5,5	1,9
Białystok	0,3	0,8	0,7	0,8
Lublin	1,2	0,4	2,0	0,7
Częstochowa	7,1	1,8	4,8	3,7

	Austria	Beneluks	Francja	Wlk Brytania
Krytykowane aspekty podróży i pobytu				
koszty pobytu	33,9	20,4	26,5	27,5
uciążliwy dojazd	18,0	14,3	16,3	9,7
organizacja podróży lub pobytu	4,3	8,1	5,9	5,8
brak atrakcji turystycznych	4,2	4,4	4,6	2,9
brak informacji	15,8	7,4	9,4	7,5
niski standard usług	22,6	9,9	9,1	7,0
stan sanitarny	28,7	19,6	15,3	12,6
inne	0,0	0,0	0,6	0,6
niczego nie krytykowano	3,2	37,7	29,7	37,7
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski				
	87,4	90,5	90,6	92,6
Dane demograficzne				
kobiety	34,4	44,2	37,2	34,4
mężczyźni	63,7	52,8	61,7	61,8
brak danych	1,9	3,0	1,1	3,7
wiek do 24 lat	4,2	10,3	13,3	12,0
25-34	20,2	27,3	36,3	30,5
35-44	41,0	36,2	30,9	37,6
45-54	26,5	14,2	12,8	16,2
55-64	7,8	10,1	5,2	3,5
brak danych	0,3	1,9	1,6	0,2
wykształcenie wyższe	56,9	41,1	36,7	46,7
średnie	35,4	47,7	56,1	48,0
podstawowe	1,2	6,4	4,4	2,6
brak danych	6,4	4,8	2,9	2,6
pracujący	88,1	82,0	92,4	89,9
uczniowie, studenci	6,1	8,5	6,9	7,7
deklarują polskie pochodzenie	14,2	12,2	9,7	6,3

6.2.3. Charakterystyka przyjazdów turystów do Polski w 1996 roku z pozostałych ważniejszych krajów (c.d.)

	Włochy	Skandynawia	inne zach Europy	Ameryka Płn.	pozostałe
Udział w ruchu turystycznym ogółem kraje nie sąsiednie=100%	5,7	14,4	12,2	7,7	14,8
Długość pobytu (liczba noclegów)					
Średnia	9,4	6,4	8,5	19,1	10,2
	%	%	%	%	%
1 do 3 noclegów	25,2	35,4	19,6	5,7	27,2
4 do 7 noclegów	30,3	36,2	30,2	16,9	26,3
8 - 28 noclegów	39,5	27,2	49,2	58,3	39,0
ponad 28 noclegów	5,0	1,2	1,0	19,1	7,5
Forma organizacyjna					
grupa zorganizowana (biuro podróży)	16,2	9,9	2,5	12,0	19,7
indywidualnie, przy udziale biura	6,0	8,7	1,6	9,1	5,7
indywidualnie	76,3	80,6	96,0	77,6	74,1
brak danych	1,5	0,8	0,0	1,3	0,5
Jak spędzano czas w Polsce					
pobyt w miastach	73,0	66,4	50,6	53,9	77,4
pobyt wypoczynkowy w górach	3,8	6,1	6,6	10,8	1,5
pob. wyp. nad morzem	1,0	3,0	7,9	0,0	2,1
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	3,0	1,9	4,6	0,0	0,5
pobyt na wsi	3,8	6,1	12,7	11,3	2,8
objazd po kraju	13,6	12,1	2,9	15,4	11,8
tur. aktywna i specjalistyczna	0,0	0,7	2,1	0,0	0,0
inne	0,0	1,7	10,7	0,0	0,0
brak danych	1,9	2,0	2,0	8,7	3,9
Miejsce noclegów					
hotel, motel itp	55,0	42,4	34,1	25,3	55,1
pensjonat	12,5	21,9	6,5	5,9	14,0
camping	4,8	3,8	5,0	0,0	3,1
kwatery prywatne	8,9	7,0	16,1	25,6	7,6
mieszkanie rodziny lub znajomych	6,8	12,7	20,3	29,3	11,7
inne	1,2	0,4	2,1	0,0	0,5
brak danych	10,6	11,9	15,9	14,0	8,0
Która wizyta?					
pierwsza	34,4	27,0	44,4	42,0	41,4
druga	32,1	23,3	22,9	28,4	26,2
trzecia	11,4	18,0	17,6	11,1	15,9
czwarta i +	21,1	31,4	15,0	18,5	16,2
brak danych	1,0	0,3	0,0	0,0	0,3

	Włochy	Skandy-nawia	inne zach Europy	Ameryka Płn.	pozostałe
Środki transportu					
samolot	11,2	13,2	35,0	68,0	40,5
samochód	67,9	33,6	51,1	18,1	45,4
ciężarówka	8,4	0,3	0,5	0,0	5,9
pociąg	1,0	0,7	5,2	0,0	2,7
prom	0,0	49,9	0,0	3,0	0,0
autokar	8,8	1,9	7,1	9,7	5,3
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brak danych	2,6	0,3	1,0	1,2	0,3
Cele pobytu w Polsce					
typowa turystyka	47,0	43,5	33,9	31,0	35,6
odw. u krewnych, znajomych	29,9	26,0	32,5	35,9	28,9
interesy, służbowe	41,5	29,8	33,2	35,9	44,9
dorywcza praca	0,8	0,8	5,9	0,0	3,5
zakupy	2,1	7,4	3,6	1,6	14,3
motywy religijne	3,0	0,9	2,5	5,8	3,0
odw. miejsca pochodzenia	2,3	2,5	6,7	23,5	6,2
tranzyt	3,0	7,5	1,5	0,9	6,3
inne	0,0	1,3	5,1	1,2	0,2
Odwiedzane regiony kraju					
północny-zachodni	2,5	36,7	4,1	1,3	3,7
północny-środkowy	7,1	19,0	11,7	10,6	7,7
północny-wschodni	4,2	2,8	3,5	3,8	0,7
środkowy-zachodni	7,4	22,9	15,8	13,1	10,6
środkowy-centralny	69,5	48,9	66,8	73,4	70,8
środkowy-wschodni	7,1	4,7	13,2	20,3	11,6
południowy-zachodni	7,8	8,3	2,5	11,1	9,5
południowy-środkowy	19,8	10,5	8,5	16,4	14,6
południowy-wschodni	34,2	12,8	13,2	28,7	30,0
Odwiedzane miasta					
Gdańsk	4,9	13,7	5,9	9,8	5,3
Szczecin	2,3	17,6	2,0	1,3	2,7
Wrocław	7,2	5,6	2,0	9,6	6,9
Łódź	1,0	2,7	3,5	3,2	2,7
Poznań	5,1	10,1	1,5	9,6	7,0
Kraków	23,5	7,7	8,1	12,1	23,6
Warszawa	43,9	24,9	26,0	51,3	51,2
Katowice	5,4	1,8	7,5	2,5	5,0
Białystok	0,5	1,0	1,5	4,2	1,0
Lublin	1,5	1,1	4,1	7,3	3,9
Częstochowa	6,5	1,5	1,5	3,5	3,0

	Włochy	Skandy-nawia	inne zach Europy	Ameryka Płn.	pozostałe
Krytykowane aspekty podróży i pobytu					
koszty pobytu	31,1	24,3	22,2	43,2	45,2
uciążliwy dojazd	20,2	11,9	7,6	11,5	17,2
organizacja podróży lub pobytu	8,4	4,5	11,7	10,7	11,7
brak atrakcji turystycznych	5,7	7,4	9,3	3,9	5,0
brak informacji	16,7	12,0	19,1	27,2	15,6
niski standard usług	25,4	19,0	21,0	28,7	18,2
stan sanitarny	22,5	17,9	18,9	21,0	19,1
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
niczego nie krytykowano	5,9	24,6	24,0	12,3	5,3
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski					
	88,9	91,4	89,3	91,6	83,2
Dane demograficzne					
kobiety	37,8	34,6	33,4	36,2	32,2
mężczyźni	60,7	62,6	66,1	59,5	66,4
brak danych	1,5	2,8	0,5	4,3	1,4
wiek do 24 lat	6,3	7,9	11,1	8,8	2,8
25-34	26,1	31,2	23,1	25,3	26,8
35-44	45,2	39,7	29,5	43,9	46,5
45-54	18,2	17,1	29,5	17,8	17,8
55-64	3,2	3,6	5,6	3,4	6,0
brak danych	1,0	0,5	1,0	0,8	0,0
wykształcenie wyższe	59,7	42,8	45,0	49,9	57,8
średnie	39,8	50,5	44,9	39,1	36,3
podstawowe	0,5	4,5	2,5	7,6	3,7
brak danych	0,0	2,2	7,6	3,4	2,1
pracujący	94,5	87,6	89,4	85,9	88,9
uczniowie, studenci	5,9	8,2	10,6	15,7	3,5
deklarują polskie pochodzenie	6,5	9,8	2,1	44,5	10,4

6.2.4. Turyści zagraniczni w 1996 roku według segmentów (jednorodne cele podróży)

Cele podróży:	Turystyka	Krewni/ znajomi	Interesy	Zakupy praca	Tranzyt inne	mieszane
Udział % w ruchu turystycznym	20,1	6,8	27,3	12,7	8,6	24,5
Kraj pochodzenia	%	%	%	%	%	%
Niemcy	62,0	49,1	36,1	21,6	19,9	20,8
były ZSRR	10,4	18,5	46,0	73,9	68,1	59,7
w tym: Białoruś	2,0	7,0	12,8	25,6	6,0	16,1
Ukraina	2,7	3,7	24,8	26,4	16,9	18,6
Rosja	3,3	1,2	6,0	9,7	23,3	14,3
Litwa	2,0	5,3	1,9	6,5	10,9	5,3
inne kraje b. ZSRR	0,4	1,3	0,5	5,7	11,1	5,3
Czechy i Słowacja	3,2	2,0	1,6	1,1	1,4	5,7
Austria	2,3	3,9	2,2	0,2	2,3	1,9
Beneluks	5,2	7,3	1,8	0,4	1,4	1,6
Skandynawia	3,5	4,8	2,1	0,5	2,1	2,1
Francja	3,7	3,1	1,6	0,1	0,8	0,5
W. Brytania	1,6	2,1	1,6	0,0	0,7	0,8
Włochy	1,4	1,3	1,1	0,0	0,3	0,9
inne zach. Eur.	0,9	1,5	0,8	0,4	0,6	0,8
Ameryka Płn.	1,7	2,9	1,5	0,0	0,3	1,2
pozostałe	4,2	3,3	3,6	1,7	2,0	4,2
Długość pobytu (liczba noclegów)						
Średnia	6,7	6,0	4,1	4,4	2,2	5,2
1 do 3 noclegów	25,5	42,2	73,0	64,7	90,5	51,5
4 do 7 noclegów	42,2	33,9	15,5	21,2	6,1	25,0
8 i więcej noclegów	32,3	23,9	11,5	14,1	3,4	23,5
Forma organizacyjna						
grupa zorganizowana (biuro podr.)	24,3	2,8	4,0	11,6	7,4	8,6
indywidualnie, przy udziale biura	16,1	2,8	1,6	6,3	1,9	5,0
indywidualnie	58,8	91,9	94,0	81,3	88,3	84,3
brak danych	0,7	2,5	0,4	0,7	2,4	2,0
Jak spędzano czas w Polsce						
pobyt w miastach	45,3	68,4	88,0	83,2	46,1	74,7
pobyt wypoczynkowy w górach	7,9	3,4	0,6	0,3	1,4	2,2
pob. wyp. nad morzem	9,3	3,3	0,6	0,3	0,4	1,1
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	7,0	2,3	0,0	0,2	0,5	0,4
pobyt na wsi	4,4	16,2	6,3	10,7	2,8	9,3
objazd po kraju	20,7	2,4	1,8	0,9	32,3	6,6
tur. aktywna i specjalistyczna	0,5	0,0	0,2	0,0	0,3	0,1
inne	0,7	1,3	1,4	2,8	13,1	1,5
brak danych	4,1	2,7	1,0	1,5	3,2	4,2

Cele podróży:	Turystyka	Krewni/ znajomi	Interesy	Zakupy praca	Tranzyt inne	mieszane
Miejsce noclegów						
hotel, motel itp	43,9	18,1	50,3	43,3	33,4	29,1
pensjonat	16,4	7,6	18,6	15,2	21,3	21,2
camping	6,1	0,9	1,2	0,5	0,4	2,8
kwatery prywatne	13,8	7,1	8,9	17,1	4,2	12,7
mieszkanie rodziny lub znajomych	10,4	57,7	2,7	6,6	5,8	18,4
inne	0,9	0,7	5,0	10,9	22,4	6,7
brak danych	8,6	7,8	13,3	6,3	12,5	9,1
Która wizyta?						
pierwsza	28,6	14,1	15,6	8,2	10,3	11,7
druga	29,4	17,9	19,9	15,1	13,7	16,3
trzecia	17,4	18,3	20,3	21,0	15,0	20,7
czwarta i +	23,8	48,9	43,6	54,0	58,8	49,3
brak danych	0,9	0,8	0,6	1,7	2,2	2,0
Środki transportu						
samolot	8,1	9,8	9,0	2,1	0,4	4,9
samochód	68,2	70,5	73,5	58,5	77,9	66,2
ciężarówka	1,3	2,7	1,9	3,6	11,4	4,0
pociąg	4,9	9,8	10,2	18,9	4,3	13,9
prom	2,6	3,9	1,3	0,2	1,4	1,1
autokar	14,1	2,6	3,5	16,0	3,5	9,0
inne	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
brak danych	0,8	0,8	0,5	0,6	1,0	0,9
Cele pobytu w Polsce						
typowa turystyka	88,3	0,0	0,0	0,0	0,0	37,6
odw. u krewnych, znajomych	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	36,7
interesy, służbowe	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	48,8
dorywcza praca	0,0	0,0	0,0	20,3	0,0	1,4
zakupy	0,0	0,0	0,0	87,5	0,0	60,0
motywy religijne	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7
odw. miejsca pochodzenia	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
tranzyt	0,0	0,0	0,0	0,0	76,4	5,6
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	23,9	10,6
Odwiedzane regiony kraju						
północny-zachodni	9,7	9,0	5,8	2,4	13,0	3,3
północny-środkowy	8,8	12,6	7,1	3,4	7,0	9,2
północny-wschodni	8,7	4,5	1,2	2,0	4,4	3,2
środkowy-zachodni	1,2	22,4	13,1	13,9	29,2	13,1
środkowy-centralny	7,4	37,6	43,4	35,6	34,9	48,2
środkowy-wschodni	3,2	11,8	31,8	50,7	29,4	32,4
południowy-zachodni	9,8	5,9	4,7	3,5	9,2	7,0
południowy-środkowy	9,3	8,1	3,9	1,7	5,4	6,1
południowy-wschodni	7,8	8,7	3,5	1,3	2,5	11,0

Cele podróży:	Turystyka	Krewni/ znajomi	Interesy	Zakupy praca	Tranzyt inne	mieszane
Odwiedzane miasta						
Gdańsk	18,9	10,4	6,0	0,9	3,3	5,5
Szczecin	6,8	4,4	4,8	0,4	8,2	2,3
Wrocław	6,5	4,3	3,8	2,4	7,1	5,3
Łódź	2,0	4,9	3,0	1,0	1,4	2,4
Poznań	13,1	10,6	10,1	4,1	15,8	8,1
Kraków	19,3	5,2	1,9	0,8	1,9	8,2
Warszawa	32,3	18,3	33,1	20,0	13,6	34,9
Katowice	3,0	4,8	2,6	1,0	0,4	4,0
Białystok	2,9	2,8	11,9	11,5	2,6	11,8
Lublin	1,4	2,7	15,2	11,7	5,2	10,5
Częstochowa	5,9	0,6	1,2	0,3	1,0	1,7
Krytykowane aspekty podróży i pobytu						
koszty pobytu	24,0	23,4	26,9	21,6	19,1	31,7
uciążliwy dojazd	14,1	18,3	11,3	11,4	10,8	10,5
organizacja podróży lub pobytu	7,3	4,8	5,3	5,1	2,7	5,4
brak atrakcji turystycznych	6,4	4,5	3,0	1,0	0,6	1,5
brak informacji	10,5	6,9	5,2	5,1	2,3	5,1
niski standard usług	11,5	9,5	8,0	2,8	3,3	6,0
stan sanitarny	18,9	11,6	11,4	5,1	11,2	9,2
inne	0,4	0,6	4,1	2,7	4,3	1,0
niczego nie krytykowano	28,7	32,4	39,1	50,3	52,3	44,1
Deklarują zamiar ponowego odwiedzenia Polski						
	91,0	93,2	95,0	84,0	86,2	91,4
Dane demograficzne						
kobiety	43,2	43,2	29,1	42,3	28,6	38,1
mężczyźni	54,0	53,3	69,0	53,9	66,6	58,5
brak danych	2,9	3,6	2,0	3,8	4,8	3,4
wiek do 24 lat	10,8	8,4	5,2	6,8	4,6	4,7
25-34	30,9	29,2	27,9	26,8	26,1	21,1
35-44	36,2	35,8	44,7	38,9	43,7	43,8
45-54	13,8	19,7	19,0	22,0	18,4	24,2
55-64	6,9	5,0	2,6	4,7	5,1	3,9
brak danych	1,5	1,9	0,6	0,8	2,1	2,3
wykształcenie wyższe	39,6	32,5	39,4	30,0	21,1	30,7
średnie	50,9	57,3	52,4	50,8	58,9	55,0
podstawowe	5,1	5,3	6,8	14,8	10,5	9,5
brak danych	4,4	4,9	1,3	4,5	9,5	4,9
pracujący	83,5	84,3	95,5	62,7	82,9	83,2
uczniowie, studenci	9,5	6,3	1,3	3,3	3,1	3,2
deklarują polskie pochodzenie	12,8	28,8	2,5	3,5	3,4	11,3

6.2.5. Turyści zagraniczni w 1996 roku według długości pobytu

Długość pobytu:	1 do 3 nocl	4 do 7 nocl	8 i więcej
Udział % w ruchu turystycznym	56,6	24,4	19,1
Kraj pochodzenia	%	%	%
Niemcy	32,5	42,6	33,5
były ZSRR	52,5	30,8	27,8
w tym: Białoruś	14,4	8,9	9,4
Ukraina	24,5	8,9	4,7
Rosja	8,4	9,9	10,2
Litwa	5,2	3,1	3,5
inne b. ZSRR	4,4	1,5	2,3
Czechy i Słowacja	1,6	4,6	4,6
Austria	1,2	2,2	4,3
Beneluks	1,7	4,4	3,0
Skandynawia	1,5	3,5	3,5
Francja	1,1	2,2	2,2
W. Brytania	1,1	1,5	0,8
Włochy	0,4	1,2	2,2
inne zach. Europy	0,3	1,0	2,1
Ameryka Płn	0,1	0,9	5,2
pozostałe	1,7	3,7	8,4
Forma organizacyjna			
grupa zorganizowana (biuro podróży)	9,3	14,0	9,0
indywidualnie, przy udziale biura	4,3	7,1	9,8
indywidualnie	84,9	77,9	80,6
brak danych	1,5	1,0	0,6
Jak spędzano czas w Polsce			
pobyt w miastach	77,0	68,6	54,0
pobyt wypoczynkowy w górach	1,2	3,9	5,4
pob. wyp. nad morzem	0,8	4,1	6,0
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	0,3	1,6	6,0
pobyt na wsi	7,3	6,2	10,1
objazd po kraju	7,0	10,9	14,3
tur. aktywna i specjalistyczna	0,2	0,0	0,6
inne	3,5	1,5	0,6
brak danych	2,6	3,0	0,0
Miejsce noclegów			
hotel, motel itp	39,3	46,2	30,3
pensjonat	19,9	14,3	16,1
camping	0,5	3,2	7,0
kwatery prywatne	8,2	9,7	22,7
mieszkanie rodziny lub znajomych	10,4	14,2	17,1
inne	10,1	2,1	1,7
brak danych	11,6	10,2	5,0

Długość pobytu:	1 do 3 nocl	4 do 7 nocl	8 i więcej
Która wizyta?			
pierwsza	13,3	18,3	19,9
druga	15,0	23,9	27,8
trzecia	16,2	22,1	25,3
czwarta i +	53,9	35,0	26,2
brak danych	1,6	0,7	0,8
Środki transportu			
samolot	1,4	7,4	19,2
samochód	76,3	63,2	54,5
ciężarówka	4,6	2,4	1,0
pociąg	7,3	13,4	16,6
prom	0,9	2,1	2,7
autokar	8,6	10,8	5,4
inne	0,1	0,0	0,0
brak danych	0,8	0,6	0,6
Cele pobytu w Polsce			
typowa turystyka	12,3	45,2	47,2
odw. u krewnych, znajomych	10,3	20,5	26,0
interesy, służbowe	47,9	26,1	30,6
dorywcza praca	1,0	4,4	6,8
zakupy	30,5	20,5	18,7
motywy religijne	1,5	3,8	3,0
odw. miejsca pochodzenia	1,5	3,4	5,2
tranzyt	13,2	2,0	0,1
inne	5,4	3,1	4,2
Odwiedzane regiony kraju			
północny-zachodni	6,7	7,5	3,7
północny-środkowy	8,3	16,8	16,3
północny-wschodni	2,4	3,1	8,9
środkowy-zachodni	18,1	20,2	8,9
środkowy-centralny	33,4	52,6	60,7
środkowy-wschodni	35,2	19,4	23,2
południowy-zachodni	5,0	9,8	7,1
południowy-środkowy	3,6	7,8	9,3
południowy-wschodni	4,0	17,8	19,0
Odwiedzane miasta			
Gdańsk	6,0	12,1	8,2
Szczecin	5,0	4,3	2,1
Wrocław	3,7	7,2	5,4
Łódź	1,7	3,7	2,7
Poznań	11,0	11,1	5,6
Kraków	2,5	14,0	11,8
Warszawa	20,5	37,6	43,6
Katowice	1,5	4,6	4,3
Białystok	9,4	6,2	9,5
Lublin	11,6	5,9	6,1
Częstochowa	1,5	2,1	3,7

Długość pobytu:	1 do 3 nocl	4 do 7 nocl	8 i więcej
Krytykowane aspekty podróży i pobytu			
koszty pobytu	22,0	25,1	38,6
uciążliwy dojazd	10,0	15,0	14,6
organizacja podróży lub pobytu	4,5	6,2	7,5
brak atrakcji turystycznych	1,9	4,3	4,2
brak informacji	3,8	7,3	11,3
niski standard usług	3,3	9,0	16,7
stan sanitarny	9,8	11,7	16,6
inne	3,0	1,6	0,5
niczego nie krytykowano	52,7	33,1	12,9
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski			
	89,5	92,0	94,2
Dane demograficzne			
kobiety	32,2	42,8	42,1
mężczyźni	64,2	54,0	56,4
brak danych	3,6	3,1	1,5
wiek do 24 lat	7,2	6,1	5,3
25-34	28,9	26,0	20,8
35-44	39,3	40,7	48,2
45-54	19,1	19,7	20,9
55-64	3,8	6,3	3,9
brak danych	1,7	1,1	1,0
wykształcenie wyższe	26,7	41,7	46,2
średnie	60,7	45,8	41,5
podstawowe	8,3	7,7	9,4
brak danych	4,3	4,9	2,8
pracujący	84,8	82,9	83,6
uczniowie, studenci	2,8	5,9	5,9
deklarują polskie pochodzenie	6,1	9,4	15,7

6.2.6. Turyści zagraniczni w 1996 roku według rodzaju bazy noclegowej

("inne" i braki danych pominięto)

Gdzie nocowano:	hotel, motel itp	pensjonat	kwatery pryw.	rodzina, znajomi
Udział % w ruchu turystycznym	39,3	17,9	11,3	12,6
Kraj pochodzenia	%	%	%	%
Niemcy	36,8	24,0	43,5	45,2
były ZSRR				
w tym: Białoruś	10,1	21,3	12,1	7,2
Ukraina	14,6	27,1	9,5	10,0
Rosja	9,0	9,2	11,5	4,8
Litwa	1,9	1,7	7,4	7,6
inne b. ZSRR	4,5	0,7	0,6	4,1
Czechy i Słowacja	3,2	4,6	1,4	2,0
Austria	2,6	1,9	1,6	2,7
Beneluks	3,3	1,3	2,4	3,0
Skandynawia	2,5	2,9	1,5	2,4
Francja	2,4	0,7	0,6	1,5
W. Brytania	1,4	0,5	0,9	1,5
Włochy	1,3	0,7	0,7	0,5
inne zach. Europy	0,7	0,3	1,1	1,3
Ameryka Płn	0,8	0,4	2,9	3,0
pozostałe	4,9	2,7	2,3	3,2
Długość pobytu (liczba noclegów)				
Średnia	4,2	4,2	8,4	6,0
1 do 3 noclegów	56,6	63,2	40,9	46,6
4 do 7 noclegów	28,7	19,6	20,8	27,5
ponad 7 noclegów	14,7	17,2	38,3	25,9
Forma organizacyjna				
grupa zorganizowana (biuro podróży)	17,4	6,8	3,6	1,0
indywidualnie, przy udziale biura	7,0	4,5	5,7	2,3
indywidualnie	75,2	88,3	90,2	93,6
brak danych	0,4	0,4	0,5	3,1
Jak spędzano czas w Polsce				
pobyt w miastach	80,0	61,8	59,1	67,6
pobyt wypoczynkowy w górach	2,0	2,9	6,4	3,2
pob. wyp. nad morzem	1,9	3,8	4,5	2,6
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	0,6	2,2	3,4	0,9
pobyt na wsi	2,4	10,6	14,6	18,2
objazd po kraju	9,4	17,2	8,0	2,5
tur. aktywna i specjalistyczna	0,1	0,1	0,2	0,4
inne	1,5	0,2	1,5	1,3
brak danych	2,2	1,2	2,4	3,2

Gdzie nocowano:	hotel, motel itp	pensjonat	kwatery pryw.	rodzina, znajomi
Która wizyta?				
pierwsza	20,2	8,7	14,5	12,7
druga	22,6	17,8	21,5	15,6
trzecia	20,3	21,1	21,5	15,0
czwarta i +	36,3	51,5	41,5	54,6
brak danych	0,6	0,9	1,0	2,0
Środki transportu				
samolot	6,3	3,9	8,1	9,3
samochód	65,0	75,5	70,7	71,9
ciężarówka	2,5	0,9	2,3	4,6
pociąg	10,4	13,3	13,7	8,7
prom	1,4	2,1	1,1	2,1
autokar	14,0	4,1	2,8	2,0
inne	0,0	0,0	0,3	0,4
brak danych	0,5	0,2	1,0	0,9
Cele pobytu w Polsce				
typowa turystyka	30,0	26,7	32,0	23,1
odw. u krewnych, znajomych	8,7	8,9	13,2	58,6
interesy, służbowe	42,4	46,6	36,6	19,2
dorywcza praca	1,7	5,9	4,0	1,4
zakupy	23,3	28,6	34,4	23,0
motywy religijne	2,8	1,8	2,2	3,3
odw. miejsca pochodzenia	1,7	1,0	2,7	7,8
tranzyt	7,7	10,2	1,7	4,1
inne	3,8	4,7	3,5	1,8
Odwiedzane regiony kraju				
północny-zachodni	8,3	8,0	4,3	4,8
północny-środkowy	16,0	10,5	10,1	12,5
północny-wschodni	2,0	3,5	6,9	5,0
środkowy-zachodni	20,2	14,8	21,0	16,4
środkowy-centralny	45,5	29,9	30,3	36,1
środkowy-wschodni	24,9	45,8	31,8	22,0
południowy-zachodni	7,9	6,0	8,2	5,6
południowy-środkowy	6,5	5,3	6,5	7,3
południowy-wschodni	14,6	7,6	11,8	6,9

Gdzie nocowano:	hotel, motel itp	pensjonat	kwatery pryw.	rodzina, znajomi
Odwiedzane miasta				
Gdańsk	11,6	6,4	4,9	8,6
Szczecin	6,1	5,4	2,3	3,5
Wrocław	5,9	4,9	5,3	4,1
Łódź	3,3	1,9	1,5	3,5
Poznań	13,9	10,0	9,2	7,7
Kraków	11,0	5,6	5,0	4,3
Warszawa	28,8	20,1	21,2	18,0
Katowice	3,5	2,4	2,6	3,8
Białystok	4,5	21,3	13,4	6,3
Lublin	9,6	16,3	8,5	5,2
Częstochowa	2,9	2,1	1,8	1,3
Krytykowane aspekty podróży i pobytu				
koszty pobytu	25,3	17,0	30,1	27,5
uciążliwy dojazd	13,9	11,9	6,6	14,7
organizacja podróży lub pobytu	6,4	3,2	7,3	4,4
brak atrakcji turystycznych	3,9	2,7	2,3	2,6
brak informacji	6,7	4,3	6,8	8,4
niski standard usług	8,3	6,1	9,2	7,3
stan sanitarny	12,0	10,5	10,6	9,9
inne	3,0	0,2	1,4	0,3
niczego nie krytykowano	35,5	53,1	39,2	41,2
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski				
	88,6	95,6	92,9	91,7
Dane demograficzne				
kobiety	40,1	34,0	37,4	37,6
mężczyźni	57,3	64,9	60,2	58,2
brak danych	2,6	1,1	2,4	4,3
wiek do 24 lat	7,7	3,3	6,2	6,5
25-34	29,5	22,3	25,6	25,3
35-44	38,9	47,2	43,4	40,6
45-54	17,4	24,1	20,3	20,5
55-64	5,2	2,9	3,9	5,2
brak danych	1,4	0,2	0,6	1,9
wykształcenie wyższe	44,9	25,5	31,1	26,3
średnie	44,2	63,6	55,2	60,2
podstawowe	6,9	9,5	9,0	9,3
brak danych	3,9	1,4	4,7	4,2
pracujący	83,3	90,5	83,1	83,8
uczniowie, studenci	3,6	2,3	6,9	5,1
deklarują polskie pochodzenie	4,1	4,1	8,7	33,5

6.2.7. Turyści zagraniczni w 1996 roku według organizacji podróży

("biuro podróży" obejmuje zarówno przyjazdy grupowe organizowane przez biuro, jak i indywidualne podróże organizowane przy udziale biura podróży - np. zakup części usług)

Organizator:	biuro podróży	samodzielnie
Udział % w ruchu turystycznym	16,5	82,3
Kraj pochodzenia	%	%
Niemcy	32,0	36,0
były ZSRR	44,1	45,8
w tym: Białoruś	9,1	12,7
Ukraina	14,1	17,7
Rosja	11,7	8,7
Litwa	2,4	4,7
inne b. ZSRR	6,8	2,0
Czechy i Słowacja	2,1	3,0
Austria	2,5	2,0
Beneluks	4,1	2,3
Skandynawia	2,7	2,3
Francja	3,3	1,3
W. Brytania	0,9	1,2
Włochy	1,3	0,9
inne zach. Europy	0,2	0,9
Ameryka Płn	1,6	1,2
pozostałe	5,3	3,1
Długość pobytu (liczba noclegów)		
Średnia	5,2	4,9
	%	%
1 do 3 noclegów	46,9	58,3
4 do 7 noclegów	31,3	23,0
ponad 7 noclegów	21,8	18,7
Jak spędzano czas w Polsce		
pobyt w miastach	62,4	72,4
pobyt wypoczynkowy w górach	6,6	1,9
pob. wyp. nad morzem	5,3	2,1
pob. wyp. w lasach, nad jeziorami	1,6	1,8
pobyt na wsi	1,2	8,9
objazd po kraju	17,6	7,7
tur. aktywna i specjalistyczna	0,3	0,2
inne	1,2	2,7
brak danych	3,8	2,3
Miejsce noclegów		
hotel, motel itp	58,2	35,9
pensjonat	12,3	19,1
camping	2,4	2,4
kwatery prywatne	6,4	12,4
mieszkanie rodziny lub znajomych	2,5	14,3
inne	7,3	6,4
brak danych	10,9	9,4

Organizator:	biuro podróży	indywidualnie
Która wizyta?		
pierwsza	32,9	12,2
druga	26,8	18,4
trzecia	14,2	20,6
czwarta i więcej	25,1	47,8
brak danych	0,9	1,0
Środki transportu		
samolot	9,5	5,6
samochód	39,5	75,1
ciężarówka	1,4	3,3
pociąg	4,7	11,9
prom	2,3	1,4
autokar	41,7	2,0
inne	0,1	0,1
brak danych	0,8	0,6
Cele pobytu w Polsce		
typowa turystyka	59,3	20,6
odw. u krewnych, znajomych	5,6	17,7
interesy, służbowe	14,3	44,7
dorywcza praca	1,1	3,3
zakupy	28,3	25,2
motywy religijne	4,6	1,9
odw. miejsca pochodzenia	4,3	2,4
tranzyt	7,8	7,8
inne	3,8	4,9
Odwiedzane regiony kraju		
północny-zachodni	6,6	6,3
północny-środkowy	21,4	10,0
północny-wschodni	4,7	3,5
środkowy-zachodni	14,3	17,5
środkowy-centralny	58,9	40,3
środkowy-wschodni	23,5	30,2
południowy-zachodni	6,0	6,8
południowy-środkowy	7,1	5,5
południowy-wschodni	29,7	6,4
Odwiedzane miasta		
Gdańsk	14,6	6,6
Szczecin	4,6	4,3
Wrocław	3,7	5,1
Łódź	2,2	2,4
Poznań	10,9	9,8
Kraków	22,7	4,0
Warszawa	39,2	27,2
Katowice	1,2	3,1
Białystok	2,5	9,9
Lublin	3,2	10,4
Częstochowa	4,7	1,6

Organizator:	biuro podróży	indywidualnie
Krytykowane aspekty podróży i pobytu		
koszty pobytu	34,3	24,3
uciążliwy dojazd	8,8	12,8
organizacja podróży lub pobytu	9,5	4,6
brak atrakcji turystycznych	4,7	2,6
brak informacji	9,7	5,4
niski standard usług	8,8	7,0
stan sanitarny	17,5	10,4
inne	2,8	2,1
niczego nie krytykowano	30,6	42,0
Deklarują zamiar ponownego odwiedzenia Polski		
	82,4	93,1
Dane demograficzne		
kobiety	45,0	35,1
mężczyźni	51,8	62,0
brak danych	3,2	2,8
wiek do 24 lat	13,2	5,3
25-34	33,3	25,4
35-44	30,9	43,5
45-54	13,4	20,7
55-64	7,1	3,9
brak danych	2,1	1,2
wykształcenie wyższe	38,3	33,4
średnie	49,7	54,3
podstawowe	5,5	8,9
brak danych	6,5	3,4
pracujący	71,5	87,0
uczniowie, studenci	8,5	3,3
deklarują polskie pochodzenie	5,7	9,3

INSTYTUT TURYSTYKI BIBLIOTEKA WARSZAWA

7. Wzór stosowanej ankiety

2 PL

PROSIMY NIE WYPEŁNIAĆ, WYPEŁNI ANKIETER

A. Nazwa przejścia granicznego _____

B. Rodzaj transportu:
1. samolot,
2. samochód osobowy,
3. samochód ciężarowy, bagażówka,
4. pociąg,
5. prom/statek (bez samochodu),
6. autokar,
7. pieszo, rower

C. Dzień [ ][ ] Miesiąc [ ][ ]

INSTYTUT TURYSTYKI
Warszawa, ul. Merliniego 9a

Drogi Turysto,
Instytut Turystyki prowadzi anonimowe badania dotyczące przyjazdów do Polski. Prosimy o poświęcenie chwili czasu, wypełnienie poniższej ankiety i oddanie jej osobie ankietującej.

1. **Stale mieszka Pan/Pani w kraju/republice/landzie** .....

2. **Jeśli przybył(a) Pan/Pani z rodziną, to było Was razem** [ ] **osób.**

3. **W Polsce spędził(a) Pan/Pani** [ ][ ] **nocy.**

4. **Do Polski przyjechał(a) Pan/Pani:**
   [ ] 1) z wycieczką zorganizowaną przez biuro podróży itp.,
   [ ] 2) indywidualnie, ale za pośrednictwem biura podróży,
   [ ] 3) indywidualnie bez pośredników.

5. **W czasie pobytu w Polsce większość dni spędził(a) Pan/Pani:**
   [ ] 1) na pobycie w mieście,
   [ ] 2) na odpoczynku w górach,
   [ ] 3) na pobycie nad morzem (piasek, słońce),
   [ ] 4) na pobycie nad wodą/ w lesie,
   [ ] 5) na wsi,
   [ ] 6) objeżdżając wybrane regiony autokarem, koleją, samochodem,
   [ ] 7) wędrując pieszo, na rowerze, kajaku, żaglówce,
   [ ] 8) w inny sposób.

6. **Jaki region Polski odwiedził(a) Pan/Pani podczas tego pobytu? (proszę zaznaczyć na mapie)**

7. **oraz które z następujących miast**
(prosimy wpisać liczbę noclegów)

[ ] Gdańsk	[ ] Warszawa
[ ] Szczecin	[ ] Katowice
[ ] Wrocław	[ ] Białystok
[ ] Łódź	[ ] Lublin
[ ] Poznań	[ ] Częstochowa
[ ] Kraków	

8. W czasie pobytu w Polsce korzystał(a) Pan/Pani głównie z:

- 1) hoteli, moteli,
- 2) pensjonatów,
- 3) campingów i pól namiotowych,
- 4) kwater prywatnych,
- 5) mieszkań rodziny lub znajomych,
- 6) innych.

Pytanie dla tych, którzy byli w Warszawie:

9. W czasie pobytu w Warszawie korzystał(a) Pan/Pani głównie z:

- 1) hoteli, moteli,
- 2) pensjonatów,
- 3) campingów i pól namiotowych,
- 4) kwater prywatnych,
- 5) mieszkań rodziny lub znajomych,
- 6) innych.

10. Co było celem Pana/Pani przyjazdu do Polski?

- 1) zwiedzanie kraju, wypoczynek, rozrywka, uprawianie sportu, hobby,
- 2) odwiedziny krewnych/znajomych,
- 3) sprawy zawodowe lub służbowe, załatwianie interesów,
- 4) podjęcie dorywczej pracy
- 5) zakupy na własne potrzeby,
- 6) cele religijne,
- 7) odwiedziny miejsc (kraju), z których pochodzę,
- 8) tranzyt,
- 9) inne cele.

11. Co Panu/Pani nie podobało się w Polsce?

- 1) wysokie koszty pobytu,
- 2) daleka (kłopotliwa, uciążliwa) droga,
- 3) trudności w organizacji wyjazdu,
- 4) mała atrakcyjność turystyczna Polski,
- 5) niedostateczna informacja o możliwościach i warunkach pobytu,
- 6) niski standard oferowanych usług (hotele, gastronomia, transport),
- 7) stan sanitarny,
- 8) inne rzeczy (co?) .....

12. Czy obecna wizyta w Polsce była Pana/Pani:

- 1) pierwszą,
- 2) drugą,
- 3) trzecią,
- 4) kolejną wizytą w Polsce.

13. Czy ma Pan/Pani zamiar odwiedzić ponownie Polskę? tak ☐ nie ☐

KILKA DANYCH O PANU/PANI:

17. Płeć:

- 1) kobieta,
- 2) mężczyzna.

18. Wiek:

- 1) do 24 lat,
- 2) 25 - 34 lata,
- 3) 35 - 44 lata,
- 4) 45 - 54 lata,
- 5) 55- 64 lata,
- 6) 65 i więcej lat.

19. Wykształcenie:

- 1) wyższe,
- 2) średnie,
- 3) podstawowe.

	tak	nie
20. Czy Pan/Pani pracuje?	☐	☐
21. Czy Pan/Pani uczy się lub studiuje?	☐	☐
22. Czy zalicza się Pan/Pani do osób pochodzenia polskiego?	☐	☐

DZIĘKUJEMY ZA POMOC

INSTYTUT TURYSTYKI BIBLIOTEKA WARSZAWA

8457

ISBN 83-908725-1-X